

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1943. január 9.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 6. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

A nemzeti Kina

hadatüzent Angliának és Amerikának

Berlin és Tokio szerint a hadüzenet újabb lépés az angolszások legyőzése felé
Japán lemondott területenkivüli jogairól és engedményes területeiről

Tolnai honvédek visszaverték a szovjet támadást

Saját vállalkozásaink eredménnyel jártak — Csapataink 5 hónap alatt 13.332 főt vésztettek sebesültekben,
halottakban és eltűntekben

Bekerített szovjet csapatokat semmisítették meg a németek

Berlin szerint 17 hadosztályt és 20 dandárt vésztettek a bolsevisták a téli offenzíva alatt
Az Ilmen tó vidékén indított ellenséges tömegtámadás megakadt a német elhárító tűzben

Tebourbát elfoglalták a tengely csapatai

A hét végén szokatlan bőséggel érkeztek a hírek úgy az arcvonalakról, mint a politikai eseményekről. Az arcvonalakon szívós, makacs küzdelmek folynak továbbra is. Keleten még tartanak a Szovjet kétségbeesett tömegtámadásai, a német és szövetséges csapatok elhárító és támadó hadműveletei azonban egyre hatékonyabbakká válnak. Tuniszban fontos vasuti csomópont került a tengely kezére. Nagyjelentőségű esemény, hogy a nemzeti Kina hadatüzent Angliának és Amerikának.

Honvédségünk

arcvonaláról azt jelenti a honvédezérkar főnökének szombaton kiadott 37. hadijelentése, hogy az ellenség január 2-án tűzérési előkészítés után ezrednyi erővel támadást indított doni védőállásaink ellen. A támadást tűzérési támogatással tolnamegyei csapataink az ellenség súlyos veszteségei mellett sikeresen hátrították el. Ettől a támadástól eltekintve csak kisebb felderítő vállalkozásokkal próbálkozott az ellenség. Saját csapataink több kisebb-nagyobb erővel végrehajtott felderítő vállalkozásra sikerrel járt.

Augusztus 20-ától december 31-ig az orosz harctéren küzdő csapatainknak a következő veszteségeik voltak: Hósi halott 109 tiszt, 2147 fő legénység, összesen 2256 fő. Sebesült: 305 tiszt és 8712 fő legénység, összesen 9017 fő. Eltűnt: 46 tiszt és 2013 fő legénység, összesen 2059 fő. Összes veszteségünk az említett időszak alatt halottakban, sebesültekben és eltűntekben 13.332 fő.

A vezérlő főhadiszállás

szombati hadijelentés szerint a Kaukázus és a Don között Sztalingrádnál és a Don mentén tovább tartanak a súlyos harcok. Elkeseredett küzdelmekben a Szovjet támadásait mind visszaverték a németek és sok

helyen azonnal ellentámadásba lendülve, súlyos veszteségeket okoztak a bolsevistáknak. Sok szovjet hadianyag elpusztult. A bekerített ellenséges erőket felmorzsolták a németek és 18 páncélost megsemmisítettek. A harci és közelharci légierők eredményesen támogatták a hadműveleteket és szovjet lovas és gépesített hadoszlopokat, valamint készenlétben álló csapatokat szórtak szét.

Livnitől északnyugatra nagyobb rohamvállalkozásokkal jelentős szélességben felgöngyölítették a német csapatok a szovjet állásokat. Velikije Luki védőserege szilárdan tartja magát.

A Szovjet az Ilmen tótól délre az ember és hadianyag kimerületlen bevetésével folytatta támadásait. Huszonegy szovjet páncélos kilővése után a német állások pusztító elhárító tűzében megakadt a szovjet tömegtámadás.

Murmansk bombázását tervezésénél folytatták a német légierők. A bombák nagy tüzeket okoztak.

Afrika hadszíntereiről csak csekély harcitévékenységet jelentenek. Líbiában a német légierők súlyos csapásokat mértek az ellenség csapataira és gépesített osztagaira. A német vadászok 23 angol repülőgépet lelőttek.

Angol repülőgépek szombatra virradóra több nyugatnémet országi helységet támadtak meg. Hat brit gépet lelőtt a légvédelem.

Gyors német gépek folytatták eredményes légitámadásaikat Dél-anglia ellen.

A Bud. Tud. német haditudósítók jelentése alapján közli, hogy a Szovjet 11 lövészhadosztályt, több lövészdandárt és 8 páncélos dandárt vetett harcba Velikije Luki ellen. A támadó csapatoknak mintegy a fele megsemmisült. Ilyen súlyos áron való sárrolta meg a Szovjet a közelebről körül nem irt területnyereségét. A nagy veszteségen kívül 3-400 szov-

jet páncélos is elpusztult. A német csapatok január 4-én ellentámadást indítottak Velikije Luki felmentésére.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a német és olasz csapatok rendkívül súlyos csapást mértek az ellenségre Tuniszban, amikor többnapos harcok után elfoglalták Tebourba vasuti csomópontot. Itt mintegy 100 amerikai páncélos pusztult el, vagy került a németek birtokába.

A második arcvonal

problémáját hosszabb hallgatás után ismét felveti az angol sajtó — mint a Popolo di Roma jelenti. A News Chronicle szerint a második arcvonal mielőbbi felállítását, az a körülmény teszi szükségessé, hogy a tengelyhatalmakat nem sikerült kiűzni Afrikából az angolszások nem tudtak olyan támaszpontok birtokába jutni, amelyek lehetővé tették volna Olaszország közvetlen megtámadását. A szövetségesek jelenlegi sulya nem elég a győzelemhez és a brit-amerikai hadseregnek szilárdan meg kell vetnie a lábát Európában, még mielőtt a Szovjet nagy téli támadásai folytán kimerülne, a németek pedig elegendő időt nyernének tavaszi offenzívájuk megszervezéséhez. A lap végül azt írja, hogy a második arcvonal felállításával kell kényszeríteni Németországot, hogy legalább 50 hadosztályt vonjon tartalékaiból.

A nemzeti Kina

hadatüzent Angliának és Amerikának. Ezt a tényt úgy Tokióban, mint Berlinben jelentősnek értékelik. Tokióban kijelentették, hogy Japán rokonszenvvel fogadta Kina hadbalképésének hírét és minden erejével oda hat, hogy Kina újjáéledjen és elfoglalja azt a helyet a keletázsiai jótét-térben, amely őt megilleti. A hadbalképéssel Kina közös arcvonal-

at alkot a japánokkal a közös ellenség ellen.

Japán nagyjelentőségű egyezményt kötött Kinával. Az egyezmény értelmében Japán lemond minden kínai területenkivüli jogairól és engedményes területeiről.

Berlini irányadó körökben megfelelően értékelik a nemzeti Kina hadbalképésének jelentőségét. Örömmel üdvözlük Kina ezen lépését, mint Nanking újabb hitvallását a háromhatalmi egyezmény mellett és kijelentik, hogy Kina hadbalképése újabb lépés Amerika és Anglia legyőzése-nek útján. Rámutatnak Berlinben arra, hogy Japán lemondott összes kínai kedvezményeiről és összehasonlítják ezt a japán gesztust azzal a móddal, ahogyan Amerika és Anglia kezeli Csungking-Kinát, az angolszások szövetségét.

Német politikai és gazdasági körökben — mint Berlinben közölték — nagy érdeklődéssel kísérik

Törökország

magatartását. Mint ismeretes Németország 100 millió márkás hiteligyezményt kötött Törökországgal, ami új fejezetet nyit meg a két ország viszonyában. Anglia és Amerika mindent elkövet, hogy megzavarja a német-török viszonyt és az angolszásokra kedvező magatartásra bírja Törökországot. Berlinben rámutatnak arra, hogy a német-török megállapodás értelmében, most januárban kellene elkezdnie Törökországnak a kromérc szállítását Németországba és emlékeztetnek arra, hogy a németek a hiteligyezmény keretében rendszeresen ellátták Törökországot hadianyaggal és mozdonyokat, vasuti kocsikat és gépeket küldötték neki, közlekedése és gyáripari tevékenysége érdekében.

Ma rádióműsor — Ára 20 fillér

Tizenhét lövészadosztályt, 4 páncélos dandárt és 16 gépesített dandárt vesztett a Szovjet téli offenzívája során

A bolsevisták hadászati céljait nem érték el, területi nyereségük nincs arányban az óriási áldozatokkal

Róma, január 9.
A Popolo di Roma berlini tudósítója illetékes német katonai helyről úgy értesül, hogy a szovjet haderő téli offenzívája eddigi során 17 lövészadosztályt, 4 páncélos dandárt és 16 gépesített dandárt veszített.

Bár bizonyos területi nyereséget értek a bolsevisták, ez egyáltalán nincs arányban azokkal a veszteségekkel, amelyeket az eredmény érdekében hoztak. A Szovjet hadvezetősége nem tudta megvalósítani egyiket sem azon hadászati céljainak, amelyeket a téli offenzíva megindításakor maga elé tűzött. Sztalingrádot nem sikerült felszabadítani, a kaukázusi német

erőket nem sikerült levágnia, a Donec medencét és a gabonatermő ukrán területeket nem sikerült elérnie a szovjet hadseregnek. A nagy Don-kanyarba betört szovjet-ékek ugyan még nem húzódtak vissza, a német hadsereg azonban nem engedten megbénítani magát és sikeresen helytáll a nagy tömegekkel végrehajtott szovjet támadásokkal szemben.

A német ha lerő eredményesen veri vissza a szovjet áttörő kísérleteit

Berlin, január 9.
A Nemzetközi Tájékoztató Iroda szombati helyzetjelentése szerint Sztalingrád környékén csak helyijellegű harcok folytak, amelyek során német rohamosztagok egész sor bolsevista erődöt romboltak szét.

A Volga és Don között a szovjet újabb nagy erőket vetett harcba és makacs támadásokkal kísérte meg az ujonnan szerzett német állások áttörését. A németek délelőtt sikeresen elhárították a támadásokat, dél tájban pedig ellentámadásba mentek át. A kifejlődött páncélos csapatban a német páncélosok jobbaknak és mozgékonyabbaknak bizonyultak a szovjet acélkocsusoknál és rövid idő alatt 11 szovjet páncélos lötket szét. A jelentés leadásakor a német páncélosok uralják a csatateret.

Ettől a csatától északra súlyos páncélos csatára került sor német és szovjet alakulatok között. Itt a német tüzérség és páncélosok összpontosított tüze megállította a szovjet támadás első hullámát majd ellentámadásba lendültek a németek az ellenség részéről bevetett páncélos dandár ellen. Percek alatt elpusztítottak nyolc szovjet páncélos harckocsit. Több óras csata során további kilenc szovjet páncélos semmisült meg. Egy német páncélos ugyan csak elpusztult. Ezután német különleges alakulatok indultak támadásra és robbanóanyaggal további négy szovjet páncélosot semmisítettek meg. A támadó szovjet páncélosdandár maradványai menekülésszerűen vonultak vissza. A késő délutáni órákban a szovjet lövészalakulatokat vezényelt támadásra, de ez a támadás is összeomlott és az ellenség ismét rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett.

„SOK KONNYET AKARUNK LETOROLNI, A GONDOK ÁRADATÁT FELTARTOZTATNI, TEHÁT ANYAGI ERŐINK HATÁRAIG KÉRJÜK A TÁRSADALOM TÁMOGATÁSÁT!”

MINDENT A HONVÉDCSALÁDOKNAK! MINDEN FILLÉRT A HADBAVONULTAK HOZZÁTARTOZÓINAK!

Velikije Luki hősiiesen tartja magát

Közi a továbbiakban a jelentés, hogy a községi arcvonalszakaszon az olasz hadsereg számbeli fölényben lévő szovjet alakulatok támadását verte vissza és felszabadított egy utánpótlás szempontjából fontos utvonulat. A rohamosztagok betörték az ellenséges állásokba és foglyokkal, valamint zsákmánnyal tértek vissza.

Velikije Luki védőserege továbbra is hősiiesen tartja állásait és visszaverte az ellenség valamennyi támadását.

Toropec vidékén a német ellentámadás területnyereségre vezetett.

Demjanszknál heves harcok közben elhárították a németek a bolsevista támadásokat és 15 ellenséges páncélosot szétlőttek.

Volchovnál a német rohamosztagok betörték az ellenség fővonalába, elpusztítottak egy kiugró támaszpontot és 28 kiserődöt kifüstöltek. Az erődök legénysége vagy elpusztult, vagy fogságba esett.

Murmanszkojt újból eredményesen bombázták a németek.

UJABB ÖT FRANCIA MUNKÁSVONAT INDULT EL NÉMETORSZÁGBA

Párizs, január 9.

Az egyik párizsi pályaudvarról újabb öt vonat indult el francia szakmunkásokkal a német birodalomba.

ANGOL GÉPEK NÉMETORSZÁG FELETT

A Német Távirati Iroda jelenti hogy szombatra virradóra angol gépek Németország északi és nyugati területeire szórtak bombákat. A

nyugati területeken lakóépületekben károk keletkeztek, a polgári lakosságnak áldozatai vannak. Több angol bombázót lelőtt a német légvédelem.

FRANCIA MINISZTERTANÁCS

Vichy, január 9.

A francia kormány minisztertanácsot tartott. Laval bejelentette, hogy bizonyos kérdésekben tanácskozások váltak szükségessé a német és olasz katonai hatóságokkal. Ezután az élelmiszer és a leszerelt francia katonák és tiszték helyzetének kérdését tárgyalta a minisztertanács.

Hol van Lebrun?

Egyre zavarosabb az északafrikai politikai helyzet – Washingtonban küszöbönállónak tartják Eden megérkezését

Róma, január 9.

A Popolo di Roma berlini értesülése szerint a tegnapi este Svájcba érkezett hírek szerint Washingtonban úgy tudják, hogy nagyfontosságú külpolitikai értekezlet áll küszöbön, amelyen az angol kormány képviselőiben Eden külügyminiszter vesz részt. Az értekezlet az északafrikai politikai helyzettel foglalkozik majd.

A Basler Nachrichten c. svájci lap londoni tudósítója szerint — írja a Popolo di Roma — Londonban nem adnak hitelt annak a francia hírnek, mely szerint Lebrun, Franciaország utolsó köztársasági elnöke Franciaországban tartózkodik Grenoble melletti börtökön és azt hiszik, hogy Lebrun minden pártban felbuk-

kanhat Északafrikában. A londoni sajtó szerint Lebrun pillanatnyilag Svájcban tartózkodik.

London azért szeretné Lebrunt Francia-Északafrikában látni, mert Lebrunt annak idején hét évre választották meg Franciaország köztársasági elnökévé és ha most átszökne Afrikába, semmisnek nyilváníthatná mindazt, ami a fegyverszünet óta történt és „alkotmányos” hatalmat gyakorolhatna, amivel egycsapásra megoldódna az egymással szemben álló disszidens franciák uralmi vágyából származó északafrikai politikai ellentét.

Megjegyzik Londonban, hogy a francia trónkövetelő, Páris grófja megérkezett Algírba, ahol rangjának megfelelő tiszteletadással fogadták.

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

PÉNTEK—HÉTFŐ

KERESZTÚTON

Főszerepben:

Tolnay Klári,
Ajtay Andor
Perényi László

Pótműsor: magyar és olasz hiradók.

Tengely sikerek Tuniszban

Berlin, január 9.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Tunéziában, a Tebourba melletti oliváerdőben egy német páncélos harckocsi harcbekeveredett hét amerikai páncélossal. A német harckocsi rövid idő alatt felgyújtott két amerikai páncélosot, mire a támadásra indult harmadik visszafordult. Erre a másik négy amerikai harckocsi is jobbnak látta a menekülést, noha az amerikaiakat páncélelhárító tüzérség is támogatta. A foglyul ejtett amerikaiak egyike egy tiszt, csodálkozását fejezte ki afelett, hogy a német harckocsinak semmi baja sem történt, noha számos találat érte. Az amerikai lövedékek visszapatantak a német harckocsi páncélzatáról és csak karcolásokat okoztak.

A Német Távirati Iroda részleteket közöl a német légierő sikeres harcáról egy angol-szász hajókaraván ellen. A német repülőgépek az algíri partok előtt, Bougie magasságában támadták meg az ellenséges karavánt és három, egyenként 8.000 tonnás fontos anyagot szállító hajót süllyesztettek el, további négyet pedig súlyosan megrongáltak. Az ellenség a karavánt léggömbzárral és heves elhárító tüzellel védte, ami még inkább emeli a német sikert.

Alexander a súlyos tengeri háborúról

Amsterdam, január 9.

Alexander, a brit admirális első lordja ki jelentette, hogy Anglia a tengeri háború nehéz és komoly szakaszában van. Nem szeretné, ha bárki is Angliában, vagy azon kívül alaptalan derülattással ítélné meg a helyzetet. Mindenki-nek tisztában kell lennie a helyzet komolyságával és tudnia kell, hogy minden erőt meg kell feszíteni az ellenséges tengeralattjárók támadásai veszélyének kikapcsolására.

ANGOL FOGSÁGBAN MEGHALT BACH ŐRNAGY, A HALFAYAI HŐS

Berlin, január 9.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Bach Vilmos őrnagy, egy német páncélgránátos zászlóalj parancsnoka, a Halfaya szoros hőse, a német lovagkereszt tulajdonosa angol fogságban meghalt.

FRANCIAORSZÁGBAN TILOS A NÉVVÁLTOZTATÁS

Párizs, január 9.

A francia hivatalos lapban megjelent rendelet szerint a háború tartama alatt tilos minden névváltoztatás.

A demokráciák hadműveletei a hajózástól függnnek

Amsterdam, január 9.
(Német Távirati Iroda) A Sunday Times cikket irt a tengeri háborúról és megállapítja, hogy a demokráciák minden támadási tervének alfája és omegája a hajózás. Nagy kár, hogy a közvélemény nincs teljesen tisztában azzal, milyen nagy veszélyt jelent a szövetségekre az ellenséges tengeralattjárók harca. Leszögezi az angol lap, hogy a hajókaravánok védelme elégtelen amit világosan mutat az a körülmény, hogy a hajóvesztések állandó növekedést mutatnak. Ma már háromszor annyi hajót veszítenek az angolszások, mint amennyit új építésekkel pótolni tudnak. A sajtó és a közvélemény hiába sűrgeti a kormányt, a tengeralattjárók leküzdésének tanulmányozására alakult kormánybizottság megalakulása óta mindössze egyszer tartott csak ülést.

SVÁJC KATONAI ATTASÉKAT KÜLD STOCKHOLMBA ÉS HELSINKIBE

Bern, január 9.
A svájci kormány elhatározta, hogy katonai attasékat küld Stockholmba és Helsinkibe. Eddig Svájc csak az európai nagyhatalmaknál tartott katonai attasét.

GIRAUD KITÉR A DE GAULLE TÁBOR NOKKAL VALÓ TALÁLKOZÁS ELŐL?

Amsterdam, január 9.
A brit hírszolgálat jelentése szerint Giraud tábornok Francia Szudánba repült.
A Stefani olasz híriroda értesülése szerint de Gaulle már három ízben fordult Giraudhoz azzal az indítvánnyal, hogy találkozzanak és

személyesen beszéljék meg az ügyeket. Annál nagyobb feltűnést kelt, hogy Giraud ehelyett Szudánba utazott.

A horvát kormány félhivatalosa az újjáalakított londoni jugoszláv emigráns kormányról

Krnyevis és Sutej is tárcát vállalt

Zágráb, január 9.
(Budapesti Tudósító) A horvát kormány félhivatalosa, a Hrvatski Narod vezércikkben foglalkozik a Londonban újjáalakított emigráns jugoszláv „kormánnyal” és megállapítja, hogy ez a kormány magán viseli a nagyszerb törekvések minden bélyegét. A kormány újjáalakítását Karadjordjevic Péter király hagyta jóvá.
A horvát kormánylap megállapítja, hogy a jugoszláv emigráns kormány nagyszerb célok szolgálatában álló összetételében mit sem változtat az a körülmény, hogy a kormányban a horvát nép két hűtlen fia, Krnyevis és Sutej

is tárcát vállalt. Ezek a horvátok is a nagyszerb törekvések szolgálatában állanak.

Mi sem mutatja jobban, mik a céljai az új londoni emigráns kormánynak, minthogy első ténykedéseként az új év alkalmából megdicsérte Drazse Mihajlovics bandavezért és csapatait és teljes elismerését fejezte ki ezeknek a bandáknak „csodálatos sikereivel és hősiességével” kapcsolatban. A horvát lap megállapítja, hogy Drazse Mihajlovics bandáinak ténykedését Focsa, Rogatica, Gacko, Prijedor, Jajce és egész sor más helységek megkinzott lakossága ismeri a legjobban.

Berlinben nem mondanak semmi újat a német-francia kapcsolatokról

Berlin, január 9.
(Német Távirati Iroda) A Wilhelmstrassen egy feladott kérdésre kijelentették, hogy a ten-

gelyhatalmak és Franciaország kapcsolatai kérdésében semmi újat nem mondhatnak

Nanking-Kina hadatüzent Angliának és Amerikának

Nanking, január 9.
A Stefani iroda jelentése szerint a nankingi nemzeti kínai kormány hadatüzent Angliának és Amerikának.

53.000 angol lelkiismereti okokból nem akar katona lenni

Buenos Aires, január 9.
Az argentin sajtó londoni jelentése szerint 53.000 besorozott angol kijelentette, hogy lelkiismereti okokból nem hajlandó katonai szolgál-

latot teljesíteni. Tizenegyezernek nem fogadták el ezt a kifogását és akarataik ellenére katonai szolgálatra állították őket, 14 ezret pedig kiegészítő szolgálatra hívtak be.

Újjáépítik a légitámadásokkal rombadöntött és megrongált német templomokat

Berlin, január 9.
A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a községek pénzbeli támogatással segítik elő a légitámadások során elpusztított vagy megrongált

templomok újjáépítését. Az újjáépítésre nagy összegeket fordítanak. Mindenek előtt Köln, München, Trier, Aachen és Bamberg templomait építik újjá

Három keresett márkacikk: a minőség, a kiforrottság, a műszaki tökéletesség itthon és világszerte ismert három gyártmány

Nagy tűz Szabadkán

A kár 50-60 ezer pengő

Szabadkáról jelentik: Vértés Béla gyógyszerészeti cikkek és keményítő gyárában nagy tűz keletkezett, amely elhamvasztott mintegy 100 métermázsra kész árut és jelentős mennyiségű nyersanyagot. A kár mintegy 50-60.000 pengő.

A tüzet valószínűleg kipattanó szikra okozta.

Polgármesteri és főszolgabíró értekezlet a honvédek hozzátartozóinak megsegítése érdekében

Bács-Bodrog vármegye polgármestereit és főszolgabíráit értekezletre hívták össze. A Zomborba január 12-én délelőtt 10 órára összehívott értekezlet tárgya a Főméltóságú Asszony honvédek hozzátartozói érdekében indított gyűjtési akciójának megszervezése a vármegye területén. Az értekezleten dr. Deák főispán elnököl.

Ugyancsak 12-én tartja ülését a közgazgatósági bizottság is.

„Cipő” börtalpú utalványra „Cipő” mitalppal utalvány nélkül kapható
Wallent József és fia cipőüzemében
ZOMBOR, Zrinyi u. 12

ROOSEVELT KIKULDOTTJE MEGÉRKEZETT UJ DELHIBE

Phillips, Roosevelt személyes indiai képviselője megérkezett Uj Delhibe, mint az angol hírszolgálat jelenti.

A CHILEI LAPOK AZ USA ELLEN
(Német Távirati Iroda) A chilei lapok tiltakoznak Amerika kizsákmányoló törekvései ellen és ismertetik azoknak az amerikai törekvéseknek hosszú sorát, amelyekkel a kisebb amerikai államok katonai és politikai ügyeibe igyekeztek beavatkozni. Megállapítják a lapok, hogy Washington lábball tiporja a kisebb amerikai államok jogait, szuverenitását és érdekeit és megszegette a pánamerikai egyezményt.

Szovjet-hadnagy beszél a vörös hadseregről

Honvéd haditudósító század

Éjfél után egyet mutat az óra.

Őrszemeink, figyelőink csikorgó hidegben, tomboló szélviharban állnak a Don vonalán. Kergeti, űzi a szél a havat. Ilyenkor különösen nyitva kell tartanunk a szemünket. A vörösök előretolt őrszemei alig néhány száz lépésre vannak...

Egyik figyelő meghuzza a készültséghez vezető huzal fogantyuját. A fedezékben nagy csörmpöléssel verődnek össze az üres hüvelyek... Egyszerre ugranak a legények...

— Ott, jobbra valami mozog a hóban!... Csak muszka lehet — jelenti a figyelő.

Kitágulnak a pupillák. Eszeveszetten táncoló hópelyhekkel birkóznak a szemek. Egymagában közeledik valaki.

— Ne löjjetek, hátha szökevény! — adja ki a parancsot a szakaszvezető. — De azért az elsütő kilincsen vannak az ujjak, hogy nagyobb mozgás esetén azonnal tüzeljenek. A túldoldalról átgilyekvőkkel szemben nem sok a bizalom.

— Feltartott kézzel szalad a pofa — jegyzi meg az egyik honvéd. — Ugylátszik, megunta a Sztalin-féle jólétet!

S valóban: most már egészen jól látszik, feltartott kézzel szalad állásaink felé egy vörös katoná.

Husz lépés távolságra lehet, amikor szabályszerűen rákiált a figyelő. Hasra vágja magát a muszka s feltartott kezeivel integet, hogy nincs semmi rossz szándéka.

Két emberünk melléje ugrik s félperc alatt futóárkunkban van.

A vörös katoná hadnagy rendfokozatot visel. Arcvonala aránylag rövid szakaszán ez már a negyedik eset, hogy tiszt rendfokozatot viselő pártól át hozzánk.

Azonnal a parancsnok elé vezetik.

Céltalan a szovjet vérontása

A védőkörlet parancsnoka csupán a szökés körülményeire és a szembenálló erőkre kíváncsi. A többit majd a magasabb parancsnokság illetékes osztálya intézi el.

— Ürömény nemzetiségű egyetemi hallgató vagyok — kezdi vallomását Sztalin átpártolt

STADLER AURÉL:

Ha az emberek...

Lennének halkak a kedélyek,
Mint csendes Vasárnap délutánok,
Ihletesek és áhítatosak,
Mint a hívők, a misére várók...

Tudnának lágyan tekinteni,
Akár a Szűz a romlott világra,
Vágyódnának a gyermek után,
Mint egy isteni szentelt virágra...

Járnának, csevegnének otthon
Szeliden, csak imatelt szivekkel,
És nem telnének be sohasem
A bocsánattal és szeretettel...

Egymásra úgy mosolyognának,
Mint Boldogasszony a kisdédre,
Szeretetszivárvány futna fel,
A béke felderült kék egére.

tartalékos hadnagya. — Huszonkettedik esztendőmet taposom. Minket, egyetemi hallgatókat felsőbb parancsra saját elhatározásunk, vagy megkérdezésünk nélkül vezényeltek tiszt tanfolyamra. A vörös hadsereg veszteségei óriások. Minden vonalon a lehető leggyorsabb és legerélyesebb pótlást vezetik be. Már a tizenöt éves gyermekeket is összeszedik, kiképzőtáborokba viszik és néhány hónapos gyakorlatozás után arcvonalba küldik. A propaganda teletorokkal ördítja, hogy az angol és amerikai szövetségeseknek sikerült felállítani a második arcvonalat. Most, két oldalról egyszerre roppantják össze a német és szövetséges csapatokat... De a puffogó szölamok már nem érnek célba — hangoztatja a szovjethadnagy. Csüggedés költözött a lelkekbe. Most már nemcsak a legénység, hanem a tisztikar is meg van győződve: Sztalin elvesztette ezt a háborút. Még ideig-óráig tartja magát, de céltalan minden vérontás.

Elhallgat, majd folytatja:

— Hogy az angolok és amerikaiak segítene-e? Csöppnek is kevés a tengerbe, amit kapunk. Néhány repülőgép, harckocsi és tüzgép mellett ruhaanyagot küldenek csak. Ezek a küldemények azonban — jól tudja ezt a Szovjetben már minden gondolkodó — nem jelentenek komoly katonai támogatást. Ilyenre nincs is kilátás. Igéreteikben azonban kifogyhatatlanok. Nem lehet csodálkozni tehát, hogy a vörös hadsereg hite megrendült, mert tudja: egyedül nem képes megnyerni a háborút. Komoly segítség nincs. Főlösképpen ont vért és pocsékol anyagot Sztalin.

Megint szünetet tart majd ezeket mondja:

— A vörös hadsereg már odajutott, — hangoztatja a szovjet tiszt —, hogy benzinhány miatt tömegesen állítják le a gépkocsikat és vezénylik arcvonalba a vezetőket. Akár hiszik, akár nem. Ötven-hatvan kilométeres utszakaszon alig lehet öt-tíz gépkocsit látni. Ennek természetes következménye, hogy a pótlás, a minőségi gyengeség mellett — rossz is. Az Uralba menekült gyárak még nem tudnak dolgozni. A visszavonulás során úgy, ahogy megmenekült gépek nagyrésze már a leszerelésnél, majd a szállításnál ment tönkre. A megmaradt és használható gépek kiegészítésre szorulnak. Tetőaláhozataluk, felszerelésük sok időt vesz igénybe. A kilátástalan s így céltalan harc napról-napra több és több harcgépet, tüzfegyvert követel. Előteremtésük nagy, megoldhatatlan feladat elé állította a vörös hadvezetőséget, mert a tartalékok kifogytak. Ugyetlen példát hozok csak fel, amit volt alkalmuk ellenőrizni: az ezerkilencszáznegyvenkettő évi gyártású gyalogsági fegyverek és más tüzgépek már június hóban alkalmazásba kerültek. Katonai szakértő tisztában van azzal, hogy ez mit jelent. Ennyire kifogytak a tartalékok!

Félnék a honvédségtől

Ujabb szünet után így folytatja:

— Számítatlan esetben volt tiszt megbeszélés tárgya a magyar tüzérség munkája. Csapatunk riadozni kezdenek, ha a tüzérség és aknavetők munkához látnak. Ilyenkor majdnem minden ktona agyában szökési terv forog. Ennek tulajdonítható, hogy elképesztően akadnak a századok. A szemben lévő arcvonalon a századok nyolcvan-kilencven emberből állnak. Mí-

nél régebben állanak itt, annál többen válnak kámforra.

— A polgári lakossággal való érintkezés is veszedelmes már — mondja utóbb — mert a civilek mind háboruellenesek. Nincs se ruhájuk se ennivalójuk. Sokat szenvednek, nyomorognak. A vörös kancsuka szakadatlanul munkára hajtja őket. A minap, amikor egy magyar járó három, vagy négy bunkert felrobbantott a tulsó parton — a két-három kilométerre lévő falu lakossága ünnepélyesen felkészülve várta a honvédek bevonulását. Azt hitték, el akarják foglalni a falut... A vörösek nyolc asszonyt a helyszínen végeztek ki. A terror, az elnyomást hihetetlen méreteket öltött.

Elgondolkozva mered maga elé és sóhajtva szólal meg újból:

— Pedig igyekeznek tartani a lelket a kommunisták. Szakadatlanul ordítják, bömbölik a hangszórók, hogy: „Egész Franciaországot megszállták a szövetséges csapatok! Csak kitartás! A második arcvonal már áll s a fasiszták és kapitalisták végnapjai közelednek!” Közben a közlekedés terén olyan kétségbeesztő helyzetbe került a szovjetrendszer, hogy egyetlen szabadságos vonatot sem tud beállítani. Ennek természetes következményeként: a vörös katonái nem ismeri a szabadságot. Tetézi a helyzetet, a lelkinyomoruságot, hogy levelet sem kap övéitől mert erre a célra sem állnak megfelelő forgalmi eszközök rendelkezésre. Ilyen körülmények között nem lehet csodálkozni, hogy velem együtt mind többen keresik a szökésre alkalmas pillanatot. Már hónapokkal ezelőtt meg akartam szökni. Mint szakaszparancsnok, csak az alkalomra vártam. Végre a mai zimankós, hófűvós éjszakát jónak találtam tervem keresztülvitelére. Itt vagyok és nyíltan hangoztatom: a vörös hadsereg tömegei egyre kilátástalanabbnak látják a küzdelmet. A fegyvereket még ideig-óráig „üzemben” tarthatja a terror, de a lelkek felett elvesztette az uralmat...

Nyíltan, felemelt fővel és meggyőződéssel hangzik a huszonkétéves örmény nemzetiségű szovjethadnagy hangja. Aztán köszönettel, illedelmes meghajlással fogadja el a feléje nyújtott cigarettát s „füstölve” indul a magasabb parancsnokság felé...

A déli arcvonalon már tatár, úzbég, cserkesz, kazak, örmény, sőt arab ezredek küzdenek a szövetségesek oldalán volt elnyomók ellen. Nem is beszélve az ukrán és fehérorosz hadseregről. A szovjet leigázott, emberi sorsából kivetkötött tömegei mennek rohamra a vörös rém ellen.

Ferencz Gyártás hóp. örömtör.

Szépen jöttél hozzám

Nem kérdezem, ki voltál,
Kivel, hol kóboroltál,
Hiszen hozzám tenálad
Szebben én sem jöhöttem.
Mindegy, sors, vagy ígérzet.
Rendeltetés, vagy végzet,
Hogy itt vagy most melletttem.

Az emberek nem látják,
A papok megbocsátják
Az istenek megérlik
Ezt a badár szerelmet.
Elhiszed, vagy nem hiszed,
Mindegy. Csókom elvisged
Bus, láthatatlan jelnek.

Szerethetsz most már másat,
Lehetsz jobb, szentebb, másabb
És utánam jöhötnek
Szemfényvesztőbb betyárok:
Majd kérde és nem érted,
Csókodban mért kísértek,
Mikor már messze járok.

DOMOKOS ISTVÁN.

Kinek a lakását lehet igénybevenni?

Igénybe lehet venni a hivatásos kártyás lakását — Az lakásrendszert megvédi a hadbavonultakat és az albérlőket — Ardrágítók és Izzgatók nem kapnak lakást

A Budapesti Közlöny közli a m. kir. miniszterium 100/1943. II. E. számú rendeletét, amely a jelenleg hatályban lévő, kivételes lakásbérleti rendeleteket lakások igénybevételeire vonatkozó rendelkezésekkel egészíti ki.

A rendelet szerint igénybe lehet venni a közrend szempontjából kifogás alá eső jogszabályból élő személyek lakását, valamint azoknak a lakását, akik az általuk bérbevétele előtt albérlési lakások bérének megállapításával a bérrögzítő rendelkezéseket üzemeltetés céljából súlyosan megszegték, vagy akik bérleti lakásukat teljes egészében állományon albérlésbeadás útján hasznosították. Igénybe lehet venni a belügyminiszter által kijelölt, lakás céljára alkalmas egyesületi helyiségeket, a kereset vagy foglalkozás céljára szolgáló, de ebből a célból nélkülözhető helyiségeket, ha azok lakás céljára alkalmasak, végül igénybe lehet venni annak a lakását is, akinek több bérleti lakása van s azok közül egyik lakás fenntartása a közérdekből nem indokolt. Lakások igénybevételeinek a belügyminiszter engedélye alapján gyógyhelyeken és üdülőhelyeken is helye van.

Az igénybevett lakást nem lehet kiutalni annak, akinek a községben (városban) vagy annak környékén már van lakása, vagy aki az 1939. évi szeptember 1. napja óta költözött a községbe (városba) s ott lakását közszolgálati alkalmaztatása vagy egyéb közérdekből nem indokolja. Nem lehet továbbá lakást kiutalni annak, akinek nincsen rendes foglalkozása vagy megélhetése, valamint annak, aki öröklakását

vagy szövetkezeti lakását 1939. évi szeptember 1. napja után eladta vagy aki lakás bérleti jogviszonyát ez idő után szüntette meg, végül annak, akit az állami és társadalmi rend ellen elkövetett bűncselekmény vagy ardrágító visszaélés, fizetési eszközökkel elkövetett bűncselekmény vagy a lakásügyet szabályozó jogszabályokba ütköző valamely bűncselekmény miatt jogerősen elítéltek. A lakások igénybevételeit a közigazgatási hatóság (főszolgabíró, polgármester) rendeli el; határozata ellen rendes jogorvoslatnak van helye. A bérlő kijelölése (lakás kiutalása) tárgyában hozott határozat ellen jogorvoslatnak nincsen helye, a belügyminiszter azonban az ilyen határozatot hivatalból is felülvizsgálhatja.

A rendelet üzlethelyiségek igénybevételeire is lehetőséget nyújt abban az esetben, ha az üzlethelyiség bérlője kötött forgalmu áruk árusítására nem jelölt ki s az ilyen áruk árusítása a kereskedők kijelölését megelőző üzleti évben a ki nem jelölt kereskedő üzleti forgalmának hatvan százalékát sem érte el.

Az 1939 óta visszacsatolt területeken, ha a helyi viszonyok indokolják a belügyminiszter megengedheti a lakásbérének az 1939. szeptember 1-én fizetett összegben felül meghatározott százalékkal való felemelését. Óvóhely céljára a rendelet rendkívüli felmondási jogot biztosít.

A katonai szolgálatot (munkaszolgálatot) teljesítő személyek lakásvérehajtási ügyeiben a rendelet a miniszteri biztos hatáskörét kiterjeszti az évi 2000 pengőt meghaladó értékű bérletek esetében is.

Szinyei-Merse miniszter cikke egy bolgár lapban

Szófia, január 9.

A Vesznik c. bolgár lap közli Szinyei Merse Jenő m. kir. közoktatásügyi miniszter cikkét, amely a magyar—bolgár kulturális kapcsolatokkal foglalkozik. Megállapítja a cikk, hogy úgy a magyar, mint a bolgár nép nemzeti ujjaszületése útján halad és egyik nélkül sem valósulhat meg az új Európa sem politikai, sem kulturális tekintetben. Részletesen foglalkozik a cikk

a bolgár és magyar nép vérokonságával, kultúrájának közös alapjaival, a két nép történelmi kapcsolataival és méltatja a magyar—bolgár kulturális együttműködés és művészcseré nagy jelentőségét.

A miniszter azzal fejezi be cikkét, hogy minden magyar igaz szeretettel, bizalommal és a jobb jövőbe vetett hittel nyújt kezét bolgár testvéreinek.

Zsirral akarta megvesztegetni a csendőröket, három hónapi fogházra ítélték

Szegedről jelentik: Eberhardt Mátyás titeli hentes és mészáros szeptemberben Atanackovics Vazul titeli kocsmárosnak régen lejárt zsirjegyekre adott ki 7 kiló zsirt. A dolog a csendőrség tudomására jutott és amikor a megindult eljárás során a nyomozó csendőrfőnök megjelent Eberhardt üzletében, a hentesmester meg akarta vesztegetni a csendőröket, hogy ne indítsanak eljárást ellene.

— Simítsák el az ügyet, ha lehet — mondotta a járőr vezetőjének. — inkább maguknak adok 3—4 kiló zsirt.

E miatt azután megvesztegetés büntette címén is eljárás indult ellene és az ügyet

elsőfokon az újvidéki törvényszék tárgyalta. A tárgyalás során Eberhardt tagadta a megvesztegetést, s azt állította, hogy ő zsirjegyért ígért a csendőröknek zsirt. A tanúk azonban ellene vallottak és ezért a bíróság bűnösnek mondotta ki megvesztegetés büntetésében, amiért 8 hónapi börtönbüntetéssel sújtotta. Másodfokon a tábla tárgyalta az ügyet és a tárgyalás adatai alapján meghozott ítéletében megsemmisítve az elsőfoku bíróság által kiszabott büntetést, Eberhardt megvesztegetés vétségének elkövetéséért csupán 3 hónapi fogházbüntetésre ítélte.

Jól jegyezze meg a címet! a legszebben és a legszakoskerübben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet. ZOMBOR Deák Ferenc krt. 20

az Erzsébet ligetnél
Bőrkabátok festését is vállalom!

A háboru mérlege az évfordulón

Írta: Dr. Heinrich Schrap. (Berlin)

Ismét egy háborus esztendő végére értünk és az elmúlt tizenkét hosszú hónapra visszapillantva mindenki önkéntelenül fölteszi magában a kérdést: meddig fog még tartani a háboru? És mit hoz az új háborus év? Kérdések, amelyekre az új esztendő első napjain még nem lehet választ adni, de amelyek az új év végére már valószínűleg megoldódnak.

Amikor két hónappal ezelőtt Montgomery tábornok támadásba lendült Egyiptomban és röviddel ezután brit-amerikai csapatok partraszállottak Északamerikában, a szövetségesek azt hitték, hogy ezzel nemcsak az 1942-es esztendő, de az egész háboru legdöntőbb haditényét vitték végre. Kezdeti sikereik után arra számítottak, hogy kezükbe kaparintják a Földközi-tenger uralmát, hogy könnyen támadhatják Délfrancia országot és Olaszországot és lényegesen törhetnek be az európai szárazföldre. Azóta már belátták, hogy nagyon is derülátóak voltak: a tengelyhatalmak nemcsak hogy nem álltak tétlenül, de a délfrancia partok megszállásával jelentősen megjavították eddigi fölközítengeri helyzetüket. Tunisz meglepetésszerű megszállásával pedig olyan hídfőt szereztek meg, amely egyszerre keresztülhuzta Eisenhower tábornok fölvonulási terveit. Nem szabad elfelejtenünk a tengely tengeraltattjáró- és légitvékenységét sem, amely az afrikai partraszállás óta erősen felfokozódott és a brit-amerikai hajózásnak szinte kiheverhetetlen veszteségeket okoz nanról-napra.

Ilyképpen az északafrikai brit-amerikai kilitások rövid idő alatt igen szerényekké váltak, bár a vichy kormányt cserbenhagyott francia tábornokok árulása alaposan megkönnyítette dolgukat, hiszen nem kellett mást csinálniuk, csak a nyitvahagyott ajtókon át egy katonai sétafikálást rendezni. A sétafikálásnál azonban nem is jutottak tovább és ma, amikor a negyedik háborus esztendő végén a tengely minden jelentős európai erőforrás és nyersanyagterület felett szabadon rendelkezik, amikor a szovjet hadsereget a Volgáig és a Kaukázusig huzódtak vissza, amikor japánok állanak Hongkongban, Burmában, Szingapurban, a Fülöp-szigeteken és a keletindiai szigeteken egyaránt, nem is szólva arról, hogy csapataik Indiát és Ausztráliát veszélyeztetik — akkor a szövetségesek még mindig ott tartanak, hogy végre sikerült nekik egy támaszpontot szerezni a tengely elleni támadásokhoz, — de nem Európában, hanem Afrikában.

Hogy mi történik az új esztendőben, azt senki emberfia ki nem találhatja; az elmúlt év mérlege azonban hideg tényeket tár elénk, tényeket, amelyek mindennél ékeesebben szólnak beszélnek arról, hogy mint harcolt a tengely és mint a szövetségesek. A bolsevizmust még nem törték le teljes egészében; az eddigi sikerek azonban kétségtelenül már azt mutatják, hogy a végső eredmény már nincs messze. Ami pedig Északafrikát illeti: nos, csak egy pillantást kell vetni a térképre és látjuk, hogy a »kittünő támaszpont» milyen hatalmas távol ságokra fekszik a szövetségesek hadműveleteit irányító és tápláló központtól, hogy a megszálló csapatok élelmezése és hadianyag utánpótlása milyen körülményes, nemcsak a roppant távolságok, de az egyre növekvő hajóterhiány következtében. Egyik oldalon olyan hatalmi csoport áll, amelynek szerte a világon szétszórt birtokait kell visszahódítani, hogy megnyerhesse a háborút; a másik oldalon pedig ott áll a tengely, amely már megnyerte a háborút, ha meg tudja tartani, amit idáig megszerzett. Ez az ó-esztendő mérlege és ez a helyzet jellemző az új esztendőre is.

NAGY SZERENCSE

— Hallom, hogy szerencsésen nősültél!
— Igen. A feleségem szerencsés én pedig nős vagyok...

Hírek:

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ribn Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **UGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Lackner Lajos, Trefort utca 4. Telefon: 188. — **UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Aranvkereszt, Deák Ferenc krt.

Magyar hősök

Kimagaslóan bátor és vitéz magatartásról tett tanúságot Szántó Tibor őrmester, egyik gyalogezredünk szakasparancsnoka.

1942. október 15-én egy rohamcsoporthoz tartott Rudkino helység mellett a Don folyón csoportjával hátulról megrohant egy drótakábelhálóval és aknazárral körülvett ellenséges géppuskafélszket. A fészek őrségéből 5 főt megsemmisített, három bolsevista katonát pedig foglyul ejtett s egy géppuskát egy géppisztolyt, továbbá tézfegyvereket zsákmányoltak. Vállalkozása során rohamcsoporthoz, sőt maga Szántó őrmester is megsebesült, mégis befejezte a feladatát kapcsolatos felderítést is, majd foglyaival és zsákmányával együtt hiánytalanul visszavezette csoportját. Hősiesség magatartásával a nehéz vállalkozás alatt példát mutatott bajtársainak.

Előléptetések a zombori városházán. A belügyminiszter Vlah Ferenc dr. városi főjegyzőt a VI. fizetési osztály első fokozatába léptette elő. Knór István adóellenőrt Bretter János adóellenőrt, Kühn Fülöp pénzügyoskodót, Darázi Sándor irodagazgatót a VII. fizetési osztály harmadik fokozatába, Kápelánovics Miklós adóosztályvezetőt a IX. osztály I. fokozatába, Orbán Béla irodafőosztályvezetőt pedig a IX. osztály harmadik fokozatába léptette elő a belügyminiszter.

Gyermeke részére nevelési járulékot biztosíthat és elláthatja anyagi eszközökkel tanulmányi folytatása, önállóítása, vagy férjhezmenete idejére; öregsége vagy megrokkánása esetére saját vagy neje javára nyugdíjpótló biztosítást köthet; azonnali vagy későbbi időben meginduló életfogytiglani járadékra biztosítást köthet; hitelügylet külön fedezetére vagy elhalálozása esetére ingatlanának tehermentesítése céljából biztosíthat; elhalálozása esetére temetkezési biztosítást köthet. Az 1857-ben alapított legrégibb Első Magyar Általános biztosító helysége: Trefort-utca 2. főügynöksége készséggel ad tanácsot mindenféle biztosítási ügyben.

ÁRBEHÉNYEZŐKET keresünk **AZONNAL** felépítésre.
Óbecse Textillipar
Mencsik J., ÓBEOSE

Hathónapi fogház fekete zsírüzletekért. Most tárgyalta le a szegedi ítélőtábla Puskás Mihály 43 éves újvidéki élelmiszerkereskedő bűnjét, aki árdrágító visszaélés miatt került a vádlottak padjára. A múlt év októberében Puskás Mihály 19 kilogramm zsírszirt adott el maximális áron felül Dániel Károly napszámosnak. Annakidején mind a ketten a vádlottak padjára kerültek. Az újvidéki kir. fővárménynek annakidején jelentette Dánielt, Puskást azonban hűbősök mondotta ki árdrágítás miatt s 6 hónapi börtönrre ítélte. A Tábla Puskás büntetését helybenhagyta.

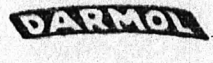
Halálos végű szerencsétlenség Bácskertesén. Tudósítónk jelenti: Csizmadia István gazdálkodó apósával és Koleszár József gazdálkodóval fát rágott az erdőben. Egy kidőlt fa Csizmadia István gazdálkodóra esett és súlyosan összeroncsolta. Hazaszállítása után néhány órával meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az egyik lába eltört és a mellkasa teljesen összezúzódott.

Ujverbázi hírek. Tudósítónk jelenti: A »Bácskai magyarnótaszervező pályázat«-ra 167 pályamű érkezett be, amelyeknek a selejtezése már megtörtént. A végleges eredményt a folyó hó 13-án összeülő bizottság fogja megállapítani. — A Ferencsatorna verházi szakszervezete teljesen befagyott és a hajózás szünetel. — A Főméltóságú Asszony új. Schuch Gyula gyógyszerészt a Vörös Kereszt helyi fiókjának vezetőjévé az Ujvidéken létesítendő honvédekországhoz javára kifejtett ténykedéséért elismerésben részesítette. — A tavaszi vetés alá való mély szántásért és az idej többlet vetésért járó díjazásról több újverbázi gazdálkodó lemondott azzal az indoklással, hogy a termelés fokozása hazafias kötelessége mindenkinek és erre a pénzre a mindnyájunkért küzdő honvédeknek nagyobb szüksége van. Most mozgalom indult meg az újverbázi gazdátársadalom körében annak érdekében, hogy az ily címen járó pénzt senki se vegye fel, hanem azt az illetékes hatóságok útján juttassák a honvédek részére.

Fej-

és derékfájás, emelygés, aranyér, tisztátalan teint gyakran csak emésztési zavarok következménye. Ilyenkor is segít a

A csigagyűjtés megszervezésével akarja biztosítani az ország szappanellátását egy székely asszony. Az utóbbi időben rendkívül megszaporodott a főtálalók száma. Talán még sohasem volt annyi fölfedezés, amelyről a feltalálójuk azt állította volna, hogy pótolja a másik, évszázadok óta bevált cikket. Ilyen nagyjelentőségű fölfedezésre jött a egy erdélyi székely kisiparos felesége is. Ez az asszony, — értesüléseink szerint — megjelent a különböző közületekkel, sőt már a levontéknél is és a csigagyűjtés megszervezését kért, mert állítása szerint a csigából főzött szappannal el tudná látni az egész ország szükségletét. Érdekes, hogy memyire változnak az idők. Évekkel ezelőtt a Dunántúlon már gyűjtötték a csigát, de nem szappanfőzésre, hanem mint kitűnő inycenfalatokat Franciaországba szállították.

A Délvidéki Szemle új száma most hagyta el a sajtót. Az értékes számban Hermann Egyed, a szegedi egyetem a magyar történelem nyilvános rendes tanára közli Nagy Lajosról új meglátásokról tanuskodó értékes tanulmányát. Földes Papp Károly, magántanár a harmincévvel előbb elhunyt kolozsvári egyetemi tanárnak Böhmnek filozófiáját ismerteti és bírálja. Madácsy László, Juhász Gyula és Oláh Gábor írói barátkozását vetüti élénk levelezések és korhű adatok ismertetésével. Irodalomtörténeti jelentőséget nyer az eddig ismeretlen adatok feltárása révén és figyelemreméltó értéke a januári kötetnek ez az írás. Aldabolyi Nagy Miklós Magyarország legdélibb csücskét, Délbaranyát ismerteti, színes és élő képet adja a hegyvidéki falvak lakóinak, akiknek az élete mindannyiunk magyar sorsproblémája. A Figyelő rovatban, az Uj könyvekről szóló részben, valamint az Élet és Kultúra címek alatt a szórványmagyarságról, a Dugonics Társaság félévszázados működéséről, könyvekről, színházi, zenei és képzőművészeti kérdésekről számolnak be a folyóirat munkatársai.

Naponta fél liter rizs minden japánnak. Japánban most állapították meg a rizstermelés eredményét. Az új évben minden japánnak naponta fél liter rizs jut, beleszámítva a csecsemőket és gyermekeket is, akik természetesen kevesebbet fogyasztanak. Idén sem fog tehát a japán családok asztaláról a párolgó rizs hiányozni. A rizstermelés egyébként 22 százalékkal több, mint tavaly és 7 százalékkal több az utóbbi 5 év átlagos termésénél, pontosan 68 millió koku (1 koku = 180 liter).

Zentán örvendetesen emelkedik a születések száma. Az 1942 év folyamán Zenta város területén születtek: 813, meghaltak: 553, házasságot kötött 201 pár. Beiratkozott 248 pár. Az előző évben a születések száma 616, — az elhalálozások száma 459 volt.

A Kisebbségi Körlevél szerb közzétételére. A pécsi Kisebbségi Intézet kiadott megjelenő Kisebbségi Körlevél legújabb száma szerb melléklettel jelent meg. A latin és cirilbetűs szerb mellékletben a Körlevél a szerbek magyarországi életéről és településéről, kulturális és gazdasági fejlődéséről közöl hosszabb és érdekes ismertetőt Sümeghy Mihály tollából. Zsolt Zsigmond dr. a magyarság fajfenntartó harcáról írt, különös tekintettel a magyarországi szorványságra. Sümeghy Mihály a horvát szabort ismerteti.

Felakasztotta magát egy szabadkai napszámos. Zvekánovits Pál Ferenc felakasztotta magát. Tettét felesége fedezte fel, aki értesítette a rendőrséget. Az életunt bucsulevelet hagyott hátra, amelyben megírta, hogy tettéért senkit sem terhel felelősséggel.

Papirzacskó és doboz üzem létesít a Szabadkai Levente Bajtársi Szolgálat. Az üzem létesítésének a célja, hogy az arra szoruló családok anyagi gondjain könnyítsenek és egy keresztény szellemben vezetett üzembe családi közösségbe tömörítsék azokat a nőket, akiknek hozzátartozóik az arcvonalon vannak. Ezt a vállalatot nem az üzleti haszon reménye, hanem segíteni akarás vezeti és szervezi meg.

A Nemzeti Munkaközpont újverbázi értekezlete. Tudósítónk jelenti: A NMK újverbázi szervezete értekezletet tartott Kiss Ottó elnökletével a Leventeotthonban. A Hiszekegy elmondása után Kiss elnök megnyitó beszédében bejelentette, hogy Gombás Kálmán képviselő közbejött akadály miatt előadását január 17-én tartja meg. Az értekezlet keretében hazafias szellemben tartott még beszédet Seidl Róbert, a DMKSZ helyi vezetője és Krámer Márton közéleti albiró.

DITRÓI CSIBY JÓZSEF zongoraestje január 20-án Zomborban.

Hivatásképző tanfolyamok német katonák részére. Párizsban és Brüsszelben, valamint a többi megszállt területeken a német katonák részére hivatásképző tanfolyamokat léptettek életbe. Ezen tanfolyamok célja, hogy a német katonáknak lehetőséget nyújtson hivatásuk továbbképzésére. A tanítás távoktatás útján, az úgynevezett »Katonalevelek hivatásképzés céljára« segítségével történik. A hatféle kiadásban megjelenő katonalevél, kereskedői, technikai, mezőgazdasági, képzőművészeti hivatali pályákra készít elő, ezenkívül csaknem valamennyi főbb foglalkozási ág alapvető ismereteit magában foglalja. Ezen oktató levelek gyakorlati továbbképzését szolgálják a véderő által rendezett tanfolyamok, melyek a katonáknak módot nyújtanak az elméletileg elsajátított tudományok gyakorlati keresztülvételére. Nagyobb falvakban és városokban a legnagyobb gondot az esti tanfolyamokra fordítják. A véderőparancsnokság ezenkívül minden elkövet a hosszú háború folytán erősen igénybe vett katonák szellemi életének felfrissítésére, amellyel a számtalan frontújság, frontkönyvtár, valamint a Kraft durch Freude mozgalom szolgál.

Omnibuszvonatok bonyolítják le a forgalmat Berlinben. A berlini közlekedési üzemek az egyre növekvő forgalom lebonyolítására a város távolabb fekvő területeivel való összeköttetés meggyorsítása céljából »omnibuszvonatokat« helyeztek üzembe. Olyan felső vezetéssel bíró, háromtengelyű omnibuszról van szó, melynek kettős pótkocsija fékkel van ellátva. Az újfajta omnibuszkocsi 11 méter hosszú és 2.5 méter széles. A kocsi legnagyobb magassága 2.86 méter, súlya kb 11.200 kg. és 36 ülő, valamint 29 állóhellyel rendelkezik. A pótkocsi 8 méter hosszú és 2.5 méter széles, 34 ülő, valamint 10 állóhellyel bír. Az omnibuszvonatokról a beszállás a kocsi végén, a kiszállás pedig a kocsi elején történik.

35 millió márka segély tanárok részére Németországban. A németországi tanárok népjóléti szervezete szükség esetén minden tagját, amennyiben az illető nincsen eladósodva, segélyben részesíti. Így sokgyermekes tanárok külön gyermeknevelési segélyben részesülnek. A nevelődiák gyermek születésekor egy takarékkönyvet kap. Az óvónők házasságkötési segélyben részesülnek. A háboruban elesett tanárok hozzátartozóit is segélyben részesítik. A tudóbeteg gondozás céljára is nagyobb összegeket fordítanak. Ugyanígy tartozások kiegyenlítése esetén a tanárok pénzsegélyben részesülnek. Ezen segélyalap keretén belül eddig 35 millió márkát nyeltek ki az arra rászoruló tanárok megsegítése céljából. Ezenkívül több mint 600 esetben kölcsönöket folyósítottak, amelyeknek az együttes összege a félmillió márkát is túlhaladja. A kifizetett összeget a fentnevezett szervezet vagyonaiból fedezték.

A kézműipar jelentősége a megszállt keleti területeken. Egy nemrég kiadott statisztikai kimutatásból kitűnik, hogy Észtsországon az összes iparágak közül a kézműipar a legjelentősebb iparág. Így ez a vidék nem kevesebb mint 26.000 munkást foglalkoztató 18.700 kézműipari üzemmellel rendelkezik, amelyek közül 14.500 ugynevezett egy személyt foglalkoztató üzem, 2540 üzem két személyt foglalkoztat, 1000 üzem 3 személyt, 250 üzem pedig 5-nél több személyt foglalkoztat. A fejlett kézműipar következtében most megkezdtek ezen vidék kézműipari termékeinek nagyarányú értékesítését.

Elhalasztották a bácskertes gyöngyösbokrétások erdélyi vendégszereplését. Mint jelentették már, az Országos Bokréta Szövetség Paulini Béla vezetésével erdélyi körútra indul. A bácskai bokrétaások közül csak a bácskertesiek vesznek részt az erdélyi bemutatón. Az eredeti tervek szerint a bokrétaásoknak kedden kellett volna elindulniuk, de közbejött akadályok miatt az utat január 15-re halasztották.

Az Országos Gyöngyösbokréta Szövetség délvidéki körútra indul. Az Országos Gyöngyösbokréta Szövetség Paulini Béla vezetésével délvidéki körútra indul. A gyöngyösbokrétások Zomborban, Ujvidéken, Szabadkán és Zentán rendeznek előadásokat. Zomborban a gyöngyösbokrétások január végén, vagy február első napjaiban érkeznek. Az előadást a Városi Színházban rendezik meg. Délre felvonulás lesz, utána megkoszorúzzák Schweidel József aradi vértanú emléktábláját, délután és este bemutatják előadást rendeznek. A bácskai bokrétaások közül a bemutatón csak a bácskertesiek szerepelnek táncokkal és énekszámokkal.

A papirtubus diadalútja. Érdekes hír látta be nemrégiben a világot: Lars Ringsdal oslói mérnöknek sikerült a papirtubust feltalálni. Csakhamar annyi megrendelés látott be, hogy az 50 munkásnővel kis üzem egyáltalán nem győzi a munkát, hiszen kézíerővel egy-egy ember legfeljebb 800 tubost tud naponként gyártani. Viszont megrendelőknél eddig kerek 20 millió marabra van szükségük. A találmányhoz végre hozzátalálták a különleges tubusgyártógépeket, ezekkel már több ezer darabot lehet egy óra alatt készíteni. Csak Norvégia évi papirtubus-szükségletét 60-70 millió becsülik. A papirtubus nagyszerűen alkalmas gyógyszerészeti cikkek, fogkrém, kozmetikai készítmények, cipőpaszták és egyéb folyékony gyártmányok csomagolására. Külseje ugyanolyan mint a közönséges fémtubusé. A papír maga erős anyagból van míg a fej továbbra is fémből készült. A szabadalom titka tulajdonképpen csak a fémfőnek a papirtubushoz illesztésében rejlik. Minthogy az előállítás jelenleg olcsóbb mint a fémtubusé és a használhatósága is bevált, majd minden európai ország érdeklődött már iránta. Oslóban a szabadalmát eddig Svédországon és Dánián kívül, ahol máris megkezdtek gyártását, Finnország, Spanyolország és Magyarországon vette meg.

Bankigazgatók a pincében. Mint ismeretes, a Francia-Északafrika ellen intézett támadás alkalmával az angolok minijárt magukkal hozták a csapatok részére szükséges különleges angol bankjegyeket és algériai frankot is. A rengeteg bankjegy összegszomszorgolása nem kis nehézségekkel járt.

amint most az »Exchange« közli, mert hiszen az egész támadást a legnagyobb titokban tervezték ki. Mármost, hogy az Angol Nemzeti Bank tisztviselői közül se szerencsének túl sokan tudomást a tervről, a tiszteletreméltó bankigazgató uraknak személyesen kellett becsomagolni a pénzt. Az este beálltával csöndben leosonták a pánccalozott pincébe és a késő éjszakai órákig lázasan rakták össze kötegekbe a bankjegyeket, amelyek az angolszász katonák kellemes életét voltak hivatva biztosítani Francia-Északafrikában. Most már tudják a tisztviselők végre, hogy mért túlóráztak annyit az utóbbi időben főnökeik...

A big slágerek megrontják a helyes magyar zenei ízlést

A Turul Szövetség fővezérsége most becsátotta ki új parancsát. E parancsban a kulturális ügyosztály a népdalkultúra kérdésével foglalkozik. Megállapítja, hogy a magyar népdalnak fokozott szerepe van a Turul-iffjuság nevelésében: lelkiéletünk legősibb, legeredetibb és legmagyarabb kifejezője a népdal. A magyar népdal a magyar természet éneke: a magyar táj és a magyar nép természetének hangja. A magyar népdalban él a magyarság lelke. Akik a magyar népdalokat nem ismerik... önként ki-

zárják magukat a magyar nép közösségéből (Kodály). A vezérség parancsban közli az egyesületekkel, hogy ne muljon el egyetlen bajtársi összejövetel sem anélkül, hogy magyar népdalt ne énekeljenek. Fokozottabb mértékben vonatkozik mindez a bajtársi disztáborokra és más kulturális megmozdulásokra. A tájékoztató négy csoportba osztja azokat a dalokat, amiket ma énekelnek. Eredeti népdalokra és katonanótákra; a hangszerelt Bartók és Kodály dalok, a megtört műdalok és az álnóták. Ez utóbbiba tartoznak a big slágerek, az idegen szellemű dalok, amelyek időnként nagy közkeletűségnek örvendenek, mégsem egyebek zenei ponyvánál. Ezekkel a dalokkal szemben állást foglal a Turul Szövetség, mert megrontják a helyes magyar zenei ízlést és idegen szellemiség kifejezői. Ilyen álnóták éneklése a Turul táborozásokon tiltott: „Márikám”, „Pannikám”, „Valahol Oroszországban”, „Jó éjt, kis drága hadnagyom”, „Viszontlátásra, hadnagy ur” stb. A Turul Szövetség e parancsa nagy örömet keltett a bajtársak körében.

A VIHARBAN ELSULLYEDT EGY TÖRÖK MOTOROS HAJÓ — 22 HALOTT

tszambulból jelentik: A Karaburnu foknál a nagy viharban elsüllyedt egy török motoros hajó, amely a bulgár Burgas kikötőjéből hazatérő törököket szállított. A hajó huszonkét utasa életét veszítette.

Szerencsétlenül járt a munkáslány - elítélték a gazdát Két havi fogház tiltott műtétért

A zombori törvényszék gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vádjával vont felelőségre Heincz György kiskéri földművest. A földműves a vád szerint 1940 július 31-én háztartásbeli alkalmazottját, Zeiner Karolinát olyan munka elvégzésére kötelezte, amelyhez nem volt meg sem a szükséges gyakorlat, sem pedig megfelelő ereje.

Heincznel csépeltek és a gazdálkodó utasította a háztartási alkalmazottat, menjen fel a dobra és segédkezzék az etetésnél. A leányt munka közben súlyos szerencsétlenség érte: elkapta a gép és egyik lábát a comb közepéig levágta.

A vádlott azzal védekezett, hogy a leány önszántából ment fel a dobra. Előző napon ugyan mondotta a leánynak, hogy segédkezzék a cséplésnél, a leány azonban akkor nem tett eleget

parancsának, hanem másnap minden utasítás és a gazda nélkül ment fel a dobra.

A bíróság bűnösnek mondott ki a vádlottat és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte, a szerencsétlenül járt Zeiner Karolinát pedig 40.000 pengős kártérítési követelésével polgári bíróság elé utasította.

Tieszter Antalné sz. Flick Anna 37 éves baccszentiváni asszony azért került a bíróság elé, mert terhességét erőszakos uton megszakította. Az asszony azzal védekezett, hogy már 3 gyermeke van, férje német katona, ő maga is ki akart vándorolni Németországba, terhessége miatt azonban nem hajthatta végre szándékát és kényszerhelyzetben cselekedett. Dr. Winter-Kócs Rezső elnök hármastanácsa a mentőkörülmények figyelembevételével 2 havi fogházbüntetésre ítélte az asszonyt. Az ítélet jogerős.

A sorozatos ujverbászi betörések vádlottja a bíróság előtt

A zombori törvényszéken Winter-Kócs Rezső dr. hármastanácsa szombaton tárgyalta Sziráky György moholi születésű, ujverbászi lakos ügyét, akit Pappfalvy Lajos dr. királyi ügyész sorozatos betörések elkövetése miatt vont felelőségre.

Sziráky, aki november 20-ától van vizsgálati fogságban, a vádirat szerint hatrendbeli betörést követett el Ujverbáson. A lakásokba éjszaka hatolt be, rendszert az ablakon keresztül, majd feltörte a szekrényeket és fehérneműt vitt magával. Ilymódon nagymennyiségű kabá-

tot, zoknit, alsónadrágot, női ruhát, továbbá kenyert és más élelmiszer-cikkeket zsákmányolt. A csendőrségen Sziráky mindent beismer, a bíróság előtt azonban csak egy betörést vállalt magára. Mivel Sziráky már büntetett előéletű, s a kiszabadulása óta nem tett el egy esztendő, a betöréseket a királyi ügyész büntettnék minősítette.

A szombati tárgyaláson a királyi ügyész indítványára a bíróság elrendelte az ügyben a bizonyítás kiegészítését.

A zombori munkapiac helyzete

Munkát keres 47, munkát kaphat 15 munkás

A m. kir. állami munkaközvetítő hivatal zombori kirendeltségének szombati jelentése szerint Zomborban munkát keres 47, munkát kaphat 15 munkás.

MUNKÁT KAPHAT:

Férfi: 1 komencióz kertész, 1 komencióz gépész-kovács, 2 mezőgazdasági cseléd.

Nő: 1 vendéglői konyhalány, 2 gyer-

meklány, 1 mindenes, 4 mindenes szakácsnő, 1 szobalány, 1 bejárónő.

Tanonc: 1 asztalos.

MUNKÁT KERES:

Férfi: 1 ispán, 1 kovács, 1 gépkocsivezető, 2 villanyszerelő, 1 szabó, 1 könyvkötő, 1 sütő, 1 kőműves, 4 mezőgazdasági cseléd, 4 napszámos, 2 szolgáló, 1 kocsis.

Nő: 2 gyári munkásnő, 1 házmesternő, 24 háztartási alkalmazott.

A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület közleményei

A KENYÉRGABONA KÉZI DARALÓN VALÓ ÜRLÉSÉNEK ELTILTÁSA

Kenyérgabonát (buzát, rozst, kétszerest) kézidaralón vagy bármilyen berendezésű köves, kalapácsos és egyéb takarmány őrölő gépen akár saját akár más részére megörölni, darálni vagy más módon feldolgozni tilos.

Kézidaralót vagy takarmányőrölő gépet csak az vásárolhat és a kereskedő ilyen gépet csak annak adhat el, aki mezőgazdasági foglalkozást űz és ezt a községi előjáróság által kiállított igazolvánnyal bizonyítja.

ZABÁLYOZTÁK A TEJSZÖVETKEZETEK MUKODÉSÉT

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény végrehajtásával kapcsolatban a kormány rendeletet adott ki, amelyben a Tejtermelők és Tejszövetkezetek Országos Szövetségének működési körét kiterjeszti az ország összes tejszövetkezetére és mindazokra a tejtermelőkre, akiknek a birtokában levő tehénállomány évi átlagban a 10 drbot meghaladja.

A rendelet a legnagyobb súlyt arra helyezi, hogy az egyes tagszövetkezetek önálló működése biztosítva legyen.

„Mézcirokmag

tisztafajú „Sumac” sajáttermésű garantált csiraképes, termelési és feldolgozási utasítással. 1 kg. 15.— P. 1/4 kg. 4.— P. PRIBIS PÉTER méhész, PETRÓC 4. Bácska.

A BUZA KIÖRLÉSI ARÁNYÁNAK MÓDOSÍTÁSA

A közellátásügyi miniszter rendelete értelmében a kereskedelmi, vegyes és vámörlessel foglalkozó malmok a megállapított 90%-os kiörlés mellett búzából 26% finom lisztet (buzadarát, nulláslisztet) és 64% egyseges kenyérlisztet kötelesek előállítani.

A PETRÓLEUM ÁRA.

A petróleum legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén egységesen literenként 56 fillér.

A világító kőolajnak legmagasabb nagykereskedői eladási ára a kereskedő telepén hordós tételben, göngyölt nélkül forgalmi adóval együtt 100 kg-ként 58.70 P, 100 lit-ként 48.10 pengő.

A BUZA- ÉS ROZS ÜRLÉMÉNYNEK FOGYASZTÓI ÁRA

A közellátásügyi miniszter rendelete értelmében a buza- és rozsliszt ára nem haladhatja meg az egész ország területén a következő árakat: buzadaránál kg-ként 86 fillér, nullásliszténél 82, E. B. liszténél 42, R. L. liszténél 42, Graham liszténél kg-ként 52 fillér.

A megállapított fogyasztói árak a csomagolás költségeit magukban foglalják.

A GABONALAPPAL ELLÁTOTT VÁMÖRLÉSRE JOGOSULTAK által a saját készletükből rizs ellenében beszolgáltatott lisztnek a kijelölt átvévo kereskedő által fizetendő

ára kg-ként a következő: I. lisztnagykereskedő (elosztó) által történő átvétel esetén: buzadara 76 fillér, nullás liszt 73 fillér, E. B. liszt 36 fillér, R. L. liszt 36 fillér. II. Kiskereskedőnél történő átvétel esetén: buzadara 79 fillér, nullás liszt 75 fillér, E. B. liszt 38 fillér, R. L. liszt 38 fillér.

ÖNKÉNTES ÁRVERÉS

A pénzügyminisztérium által kinevezett felszámoló 1943. január hó 16-án d. u.

A Magyar Vöröskereszt központjának köszönete a zombori szeretet-adományokért

Mért nem jelentkeznek a zomboriak ápolónőknek?

A vöröskereszt zombori vezetősége közli: Annak idején beszámoltunk arról a lelkes és áldozatkész hazafiasságról, amely abban nyilvánult meg, hogy Zombor város társadalma 592 darab szeretetsomagot küldött karácsonyra honvédeknek.

A szeretetsomagok azóta megérkeztek honvédekhez, mint ahogy azt már zombori honvéd a frontról jelezte és ezért talán nem egészen időszerű, hogy a Magyar Vöröskereszt központjának elismerő levelét csak most hozzuk nyilvánosságra, de a közbeeső ünnepek hátráltatták az adminisztrációs munkák elvégzését, mert a Magyar Vöröskeresztnél különben is elv az, hogy a vöröskeresztes munkát, amellyel másoknak segítségére lehet fölébe helyezni az adminisztrációs munkáknak. A Magyar Vöröskereszt központja köszönő levelében a következőket írja:

„Rendkívüli nagy örömmel és nagy büszkeséggel olvastam, hogy a visszatért Bácska fővárosának hazafias társadalma olyan példaadó áldozatkészséggel adakozott a honvédek karácsonyára, aminek eredményeképpen zombori fiókunk lelkes magyar asszonyai összesen 592 darab egységes csomagot tudtak összeállítani, igen gazdag tartalommal.

Az egyes csomagok tartalma és gondos csomagolása hirdeti azt a körültekintést és kitünő szervezethez, mellyel zombori fiókunk ezt a kérdést is megoldotta.

A nagyértékű küldemény összeállításáért a vezetőségnek és az összes nemes szívű adakozóknak hálátelt szívvel mondok köszönetet a Magyar Vöröskereszt és a megajándékozott honvédbajtársak nevében is. Vitéz Simon Elemér s. k. m. kir. titkos tanácsos felsőházi tag, elnök.”

De az ó-esztendő befejezése nem jelentett határt a nemes és hazafias zombori közönségnek az adakozásban. Az elküldött szeretet csomagok óta már közöttük egy ízben az azóta beérkezett adományokat és ezen utolsó közlés óta újabb a következő adományok folytak be:

M. kir. 5/III. őrzészlóalj 9. század parancsnokságától egy sakkjáték, Jézus Szive szociális gárdák Szent István 12 ifjusági alakulatól 25 drb. szeretetsomag, Fűves Károlytól 50 pengő, Stefan Györgynétől 5 pengő, özv. Tusai Gáborné egy nagy csomag képes folyó irat és könyvek, Zana Kornelia Gáboron gyűjtést rendezett és 41 pengőt küldött be a Magyar Vöröskereszt-

3 órai kezdettel. Egyesületünk székházában lévő és a »Humusz» tulajdonát képező áru-raktárt (Koliodal gyanta, Aphidon, kaszák, kötélárak, kapálóékek, répavágó, ekevasak, nyereg-fejek, répamag, Arbocol paszta és papír, Lepít mag, Abdasol, Meritol, daralók, Abavit, üzleti állványok és pultok, tolókoszi, iratszekrény, könyvelési polc, íróasztal, írógépasztal, írógép, fűrészporkályha, létra és üzletmérleg) önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek eladja.

Termelési csata Olaszországban. Olaszország az új évben kerek 400.000 hektár rét és legelő felszántását vette tervbe, hogy minél több gabonát termelhesen. Olaszország földjei jelenleg így oszlanak meg: szántóföld 12.750.000 hektár, rét és legelő 6.000.000 hektár, erdő 5.500.000 hektár, megművelés alatt nincs 1.900.000 hektár.

Kétmillió új gyümölcsfa a lengyel kertekben. Az elmúlt két tél rendkívüli hidege miatt nagyon sokat szenvedett a lengyel fő kormányzás gyümölcsészete. Hogy a kárt minél hamarabb pótolják, különleges fagyálló gyümölcsfákat tenyésztettek ki. Ezekből eddig nem kevesebb mint két millió darabot ültettek el.

nek, Kopilovits Antal 20 pengőt adományozott. A Kossuth Lajos utca sarkán felállított urnában az elmúlt 10 nap alatt 76.29 pengő készkénz 150 cigaretta és egy kosár könyv és képes folyóirat gyűlt össze. A Hági söröző és asztal társasága karácsony esti gyűjtése címén 22 doboz Szimphonia cigarettát küldött. A Petőfi utcai elemi iskola karácsonyi előadásának egész tiszta jövedelmét 233.56 pengőt a Vöröskeresztnek küldötte be, özv. Torkos Lajosné Cserenkáról 3 pengőt adományozott. A Magyar Holland biztosító részvénytársaság a befolyt díjtételek 10%-át ajánlotta fel a Vöröskeresztnek és az elszámolás alapján 24.33 pengőt adományozott a Magyar Vöröskereszt zombori fiókjának.

Talán az egyetlen vöröskeresztes mozgalom, amelyben a zombori hölgy társadalom a többi városok mögött marad, az ápolónő kiképzés. Míg más magyar városban minden ápolónő tanfolyamra tömegesen jelentkeznek a hölgyek addig Zomborban csak ritkán és kevés létszámmal lehet a tanfolyamokat megtartani éppen az érdeklődés hiánya miatt. A karácsony előtt meghirdetett és most folyó tanfolyamnak összesen csak 8 hallgatója van ami majdnem szegényteljes létszám és tulajdonképpen tanfolyamot 20 hallgatónál kisebb létszámmal az előírások szerint nem is szabadna tartani. De a Vöröskereszt tul teszi magát a formalitásokon és Gizella intézőnővér fáradságot nem ismerve oktatja kis gárdáját abban a reményben, hogy a jövőben nagyobb megértéssel fog találkozni és a zombori hölgyek a legközelebb meginduló tanfolyamra most már tömegesen jelentkeznek.

Aki részt kíván venni a vöröskeresztes ápolónő tanfolyamon kérjük, hogy jelentkezzen bármikor a délutáni órákban Gizella intézőnővérnél (Városi kórház Rákóczi ut) mert ha elegendő létszámú hallgató jelentkezik a tanfolyamot újból azonnal megindítja.

Hisszük, hogy Zombor városának társadalma továbbra is lankadatlan hazaszeretettel és áldozatkészséggel áll a Vöröskereszt mellé, mert nekünk is ugyanolyan kitartással és áldozatkészséggel kell a belső fronton dolgoznunk, mint ahogy azt honvédek a messze orosz földeken ezernyi veszély és szenvedés között csodálatos hősiességgel végzik, hiszen csak ilyen közös harcral és munkával tudjuk kivívni a győzedelmes béke jövedőt.

A »Délvidék« gyermekoldala

Aki megcsutakolta a tigrist

Egy Pezon nevű francia állatsereglet-tulajdonos egyszer vándorútján fölfogadott egy kozákot a vadállatok ketreceinek takarítására.

Mindhogy Pezon nem tudott oroszul, a kozák meg egy szót sem értett franciául, a gazda gyakorlati oktatással tanította ki a kozákot új munkájára. Néhány ártalmatlan állat ketrecein megmutatta, hogyan kell szokat seprővel, vízzel és kefével kitakarítani, majd egy szelíd antilopot mosott és kefélt meg. A kozák nagy figyelemmel kísérte gazdája munkáját és végül sűrű fejbólintással jelezte, hogy megértette, mit kíván tőle. Pezonnak dolga akadt az irodában és így a kozák most már magabiztosan látta a munkát.

Később Pezon visszajött, hogy megnéze mit csinál új segédje. De a rémülettől szinte kővé meredt, mert a kozák a legnagyobb lelki nyugalommal éppen akkor lépett egy félelmetes királytigris ketrecebe. Ez a tigris volt az egész sereglet legfélelmetesebb állata. Amikor a kozák belépett, a tigris aludt, de a zajra felébredt és vadul nézett a betolakodóra. A kozák azonban nyugodtan letette a vödröt, belemártotta a szivacsot és hozzáfogott a fenevad lemosásához. Ugyilátszik, a hideg víz kellemes halással volt a tigrisre, mert az oldalára fektült, kinyújtotta lábait és ide-oda hempergett, hogy a kozák mindentelje megdörzsölhesse.

Amikor a kozák úgy gondolta, hogy már jól elvégezte a dolgot, még kedveskedve meg is veregette a nagy fenevad fejét, azután öszveszedte az eszközeit és szépen kisért a ketrecből.

Pezon csak ekkor tért magához a rémülettől és sietett jelbeszéddel megmagyarázni a kozáknak, — akinek sejtelve sem volt, hogy életveszélyben forgott — hogy soha többé be ne merjen lépni a veszélyes állat ketrecebe.

JÁTSSZUNK GYEREKEK

Ki vagyok?

Egyik játékosnak kössétek be a szemét. A többiek felülnek körbe, miután a ruhájukon egy kis változást eszközölnek. Például: Mancsi a fejére köti a kötényét. Pista fordítva veszi fel a kabátját stb. A bekötött szemű játékos most sorba tapogattja mindegyiket, de csak a mutatoujjával szabad érinteni mindenkit. Ha így nem találja ki, hogy ki ül előtt, elvátoztatott hangon meg lehet kérdezni: „Ki vagyok?” Akinél kitálja, azzal helyet cserél.

KIS TRÉFA

Adj a pajtásod kezébe egy fekete hegyi cserzát és kérdezd meg, tud-e ezzel pirost, kéket, zöldet és sárgát írni. Ha azt feleli, hogy nem tud, mondd: „Dehogy nem tudsz! Ird csak le a szavakat: piros, kék, zöld, sárga!”

KIS FEJTÖRŐ

Fehér szőnyeg, égben szövik.
Belesüppedsz néha övig.
De nagy öröm, mulatság ám,
Ha feletted reptül a szárny!
Mi ez?

(ny V)

JUSSON ESZEDBE

Saját érdekedben legyél mértékletes az élvezteiben! Amit egyszer túlságosan élveztél, abban többé nem lesz igazi gyönyörűség!

Találos kérdések

Az apa még meg sem született, a fia már a padláson jár. Mi ez?
(nyj e s; zny V)
Az örökkévalóság kezdete és min den idő vége. Mi ez?
(nyj q „y” zV)
Melyik lónak nincs csikója?
(nyjnyjnyjny V)

Savanyu a szőlő

Róka koma nagy éhesen bandukolt a kertek alatt. A gynomra nagyokat korgott, hiszen reggel óta nemcsak hogy tyukocskát, de még egy sovány mezei egeret sem látott. Most pedíg már lassan beesteledett. Nézegetett hát jobbra-balra, hátha talál valami ennivalót.

Egyszerre csak felcsillant a szemé. Meglátott egy szőlőlugast, amelyen dús, érett fürtökben lógott a szőlő a zöld levelek között.

— Ha már nem akad egy falat hus a fogamra, jóllakok legalább szőlőlével! — morogta magában.
De, sajnos, a szőlőfürtök olyan magasan lógtak, hogy hiába ugrott, nem tudta elérni. A szomszédos fáról a verebek meg vidáman csiripelve figyeltek hiábavaló erőfeszítését. Végre is elröstelte magát a róka, nagyidősen odébb ment és így szólt:
— Ne nevessetek, ti oktondi madarak, nem is kell nekem ez a szőlő, hiszen savanyu!

— Savanyu ám, — csiripeltek a verebek, — mert nem tudod elérni. Azóta mondják, ha valaki olyan dolgot ócsárol, amit nem tud megkapni, hogy: „Savanyu a szőlő!”

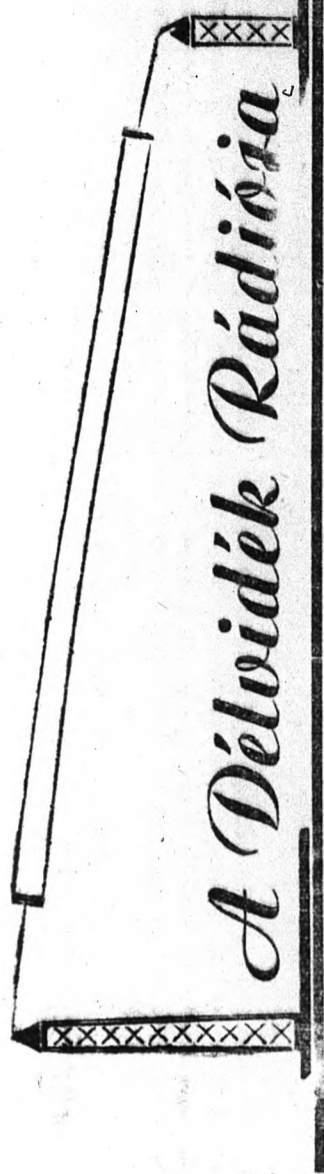
SEBES MONDÁS

Ki tudja többször egymástán gyorsan, hiba nélkül elmondani?
Céltörőkön sütköbben süttőköt süttők esüttörökre.

Melyik disznó nem volt sohasem malac?
(quzspuys V)

ISKOLÁBAN

Tanító: Jani, mit csinálsz on pad alatt?
Jani: A ceruzámat hegyezem, tanító ur kérem!
Tanító: Amikor én magyarizok, ne a ceruzádat hegyezd, hanem a füledet!

1943 január 11-től január 17-ig

Hétfő

Hétfő, január 11-én:

BUDAPEST I.

5.40: Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6.40: Ebresztő. Torna. — 7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. — 10: Hírek. — 10.15: A Rádiózenekar műsorából. — 11.10: Nemzetközi vizsgálószolgálat. — 11.15: Hangszeres muzsika. — 11.40: A kardvívás világbajnoka a XVI. században. Avar Gyula előadása Thury Györgyről. Felolvasás. — 12: Harangszó. Fohász. Himnusz. — 12.10: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Véznyel Seregi Artúr. — 12.40: Hírek. — 13.20: Időjelzés, vizállásjelentés. — 13.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 14: Sárközy Gyula cigányzenekara muzsikál. — 14.30: Hírek. — 14.45: Műsorismertetés. — 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15.20: Sovinsky László szalonzene. — 16: A gyermek filozófia. Réhely Oszkár előadása. — 16.20: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. — 16.45: Időjelzés, hírek. — 17: Táncczene. — 17.25: A térképek birodalmában. A közvetítést a m. kir. Honvédtérképeszeti Intézetből vezeti Budinsky Sándor. Hangfelvétel. — 17.45: C-moll szonáta hegedűre és zongorára. — 18.15: Erdélyi képek. Gyallay Domokos beszél Nyikólvölgyéről. Felolvasás. — 18.35: Filmdalok. — 18.50: Hírek. — 19.05: Szalonfőzős. — 19.40: Magyar levélírók. Balogh József dr. előadása. — 20: Melles Béla-zenekar. Véznyel Vincze Ottó. Közreműködők: Vass Margit és Szabó Miklós. — 21.10: Népjátékok az ifjuság ünnepe-

BUDAPEST II.

17—18.50-ig: Azonos Kassa műsorával. — 19.05: Német nyelvoktatás. Tartja Szentgyörgyi Ede dr. — 19.30: A MÁV Testvériség Dal- és népdalversenyének díjátadása. — 19.55: Véznyel Laskó Emil. — 19.55: Végvári élet a török korban. Benda Kálmán dr. előadása. — 20.15: Papné Kovács Edit zongorázik. — 20.45: Hogyan vizsgálják a budapesti fürdők gyógyhatásait? Belák Sándor dr. előadása.

Kedd

Kedd, január 12-én:

BUDAPEST I.

5.40: Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6.40: Ebresztő. Torna. — 7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. — 10: Hírek. — 10.15: Székelyfővárosi Tüzoltózenekar. Véznyel Eördögh János. — 11.10: Nemzetközi vizsgálószolgálat. — 11.15: Gombás Ferenc gordonkázik. — 11.40: Divaltudósítás. — 12: Harangszó. Fohász. Himnusz. — 12.10: Rádiózenekar. — 12.40: Hírek. — 13.20: Időjelzés, vizállásjelentés. — 13.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 14: Ilinczky László szalonzene. — 14.30: Hírek. — 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15.20: A Rádiózenekar mű-

BUDAPEST II.

17—18.50-ig: Azonos Kassa műsorával. — 19.05: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája. — 19.30: Gregor Klára játszik a Zeneművészeti Főiskola orgonáján. — 20: Az Alföld festői. Farkas Zoltán dr. műtörténeti előadása. — 20.25: Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál.

Szerda

Szerda, január 13-án:

BUDAPEST I.

5.40: Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6.40: Ebresztő. Torna. — 7: Hírek.

Ellentétek Északafrikában

Irtta: **DIHLE** vezérőrnagy

Az északafrikai francia birtokok ellen végrehajtott partraszállás olyan vállalkozás volt, amely már magában hordotta a szövetségesek közötti ellentétek csiráját. A partraszállás gondolata egyébként többféle cél elérésére született meg; részint az Európa elleni hadműveleknél felhasználható támaszpontokat kívántak megszerezni, részint a Líbiában harcoló 8. brit hadsereg mozdulatait akarták támogatni a tengelyerő csapatok hátában, ezenfelül arra gondoltak, hogy Északafrika birtokában sikerül biztosítani a Földközi tenger feletti uralmat és végül: az USA minden más célja mellett egyszerűen meg akarta szerezni az értékes északafrikai gyarmatokat.

Amíg az előbb felsorolt célok jobbra a tengely hatalmi pozíciójának megrendítését szolgálták volna, utóbbi egyedül Franciaországot érintette — de annál súlyosabban. Azt a Franciaországot, amely elvesztvén a tengely elleni háborút, arra törekedett, hogy legalább gyarmat birtokainak biztonsága felett örködhessen. E törekvés azonban némely franciákon hajótörést szenvedett, köztük elsősorban de Gaulle-on, aki brit támogatással nyíltan állást foglalt a vichyi kormány ellen, sőt sikerült egy tekintélyes katonai erőt összegyűjtenie, amely erő készen mutatkozott az anyaország elleni katonai vállalkozásokra; de Gaulle hamarosan megvetette

a lábát Északafrika néhány vidékén, sőt — szintén brit segítséggel — Szíriában és Palesztinában is és dakari partraszállási kísérlete csak a kormányhü francia csapatok ellenállásán omlott össze.

A szövetségesek természetesen örömmel üdvözölték de Gaulle megjelenését; tevékenységében minden elképzelhető módon támogatták és eközben előkészítették a talajt a saját partraszállásukhoz, aminek megtörténte után az azóta szerencsétlenül járt Darlan tengernagy is csatlakozott a szövetségesekhez. Ezzel azonban meg is kezdődtek az ellentétek; az USA mindent a saját belátása szerint akart intézni Észak-Afrikában, ami természetesen nem volt a britek irányára. Angliának már az sem tezett, hogy Amerika a háború után esetleg ellenőrizni fogja földközítengeri hajózását és kereskedelmét, nem is szólva arról, hogy az USA szóvivők kijelentették, miszerint a Darlannal annakidején kötött megállapodások csak ideiglenes jellegűek, komolyabb tárgyalásokra még nem került sor.

Más bajok is felütöttek fejüket; Észak-Afrika katonai parancsnokává pl. az amerikaiak Eisenhower tábornokot nevezték ki, Darlan pedig Giraud tábornokot jelölte meg az ottani francia erők főparancsnokául. Ez annyit jelentett

hogy de Gaulle — két szék között a pad alá került; hamarosan kinevezte hát Szíria eddigi főparancsnokát Catroux tábornokot északafrikai főparancsnokká. Eközben Amerika Darlan tekintette a „szabad Franciaország” képviselőjének. Nagybritannia pedig de Gaulle-t; a megszálló csapatok pedig jóformán azt sem tudták, hogy most kinek a parancsait tartásák be, nem is szólva a franciákról, akik válogathattak Pétain marsall, de Gaulle, Darlan s Catroux utasításai között.

Ami az északafrikai lakosság hangulatát illeti, azt szintén nem sikerült közös nevezőre hozni; a zsidók egyszerre Amerika és Nagybritannia pártjára állottak, mindkét féltől hasznot remélve. A marokkói szultán udvariasság levelet írt Rooseveltnek, amelyben leszögezte, hogy az amerikai csapatok marokkói tartózkodása csöppet sem találkozik az arabság rokonszenvével. Ezalatt a palesztinai nagymufti felhívást intézett az északafrikai arabsághoz, amelyben rámutatott arra, hogy az amerikaiak a zsidók barátai, akiknek segítségével az északafrikai zsidóság még jobban ki fogja zsákmányolni az arabokat, mind eddig; nem tudni, hogy a felhívást milyen visszhang követte, az azonban kétségtelen, hogy nem volt alkalmas arra, miszerint barátságos érzéseket fakasztson az amerikaiakkal szemben.

Egyszóval a helyzet cseppet sem úgy alakult, amint azt a szövetségesek északafrikai vállalkozásuk végrehajtása előtt elképzelték; már pedig bizonyos, hogy a britek, amerikaiak, franciák és arabok közötti egyenetlenkedések nem az új birtokosoknak kedveznek — hanem a tengelynek, amely nem is nézi ölbetett kézzel a szövetséges viszálkodást.

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(65)

Tizenkettedikére nézve teljesen. De arra, amit az előző napról meg a revolverről mondtam, nincs bizonyíték.

— Én elmondtam mindent, amit mondhattam.

— Szóval nincs bizonyíték.

Birkett felpattant. — A védelemnek nincs oka kétségbevonni a tanu szavahihetőségét!

Canby az arcába nevetett Birkett-nek. — Ön nagyon jól tudja, hogy mit ér egy tanu kijelentése, ha nincs reá bizonyíték!

— Azt hiszi, hogy hazudik? — kiáltotta Birkett.

— Azt — felelte Canby nyugodtan.

Comford kopogott. — Hagyjuk ezt, urak. Zsüri majd eldönti, hogy a tanu igazat mondott-e vagy nem? Tessék folytatni, Mr. Canby.

Canby újra a tanuhoz fordult. — Megnevezhet valakit, aki tudja, hogy ön április tizenegyedikén a Cowdin-háznál járt vagy látta önt útszélmentében vagy visszajövőben? Vagy mondhat valakit, aki tud arról a revolverdologról?

— Nem — felelt dacosan Earl.

— Nincs több kérdés — mondta Canby. És a bírák felé fordulva folytatta: — A védelem nem hivatkozik több tanura.

Törvényszéki tudósítások olvasása közben Canby gyakran kérdezte magában, mit érezhet a vádlott, mikor a vádló beszédét hallgatja? Most megkísérelte. Kibirhatatlan feszültség töltötte meg, mellyel az ítéletet várta. Pillanatig se hitte, hogy a perbeszédék változhatnak valamit az eredményen. Az esküdtek már döntöttek magukon. És szörnyű volt várni, várni és közben folyton azon imádkozni, hogy szakadjon már vége a perbeszédnek.

Lehajtott fejjel ült és az asztal fájának rajzolatát nézte, mert nem érzett magában elég erőt, hogy a vele szemben ülő Leila arcára emelje tekintetét, mignem a beszédék végre befejeződtek és Commerford hozzáfogott, hogy kioktassa a zsürit. Nem lehet mondani, hogy elfoglalt volt, de a rövidség, mellyel beszélt, már maga is sejtetni engedte, hogy az ügyet elintézik nekünk tekintet, melyre nem érdemes sok szót pazarolnunk. Végső kijelentései azonban meggyőzték Weirt.

— Bírótársaimmal egyetértésben figyelmeztetnem kell önöket, hogy az emberölés vádja Weir Lambertre nem vonatkozhatik. A tárgyalás folyamán nem merült fel semmi, ami azt ma-

ratná, hogy része volt a gyilkosságban. Az államügyész dolga, hogy rávonatkozzon, ha jónak látja, új vádindítványt tegyen. Egyébként pedig emlékeztetem önöket, hogy a vádlott az ügygel kapcsolatban még egy másik, igen súlyos vádra tartozik felelni.

Weir nem érzett semmi örömet, hogy az első vád alól kimenekült. Az, hogy a bíró az egyik vádlottat felmentendőnek tartja, mintegy magában foglalta, hogy a másikra nézve elítélést vár. Leilát elítélni! Weir már elejétől fogva gondolt ennek a lehetőségére; de csak most, hogy közel volt hozzá, érezte a dolog egész borzalmát. Leila szürke rabruhában, ahogy kitekint a rács vasrúdai közül! Hogy lehet bíró ily szörnyűségesen vak?

A zsüri visszavonult tanácskozni. A három bíró is kiment. Más senki se mozdult a terem-ből. A levegőben volt, hogy a döntés hamarosan megtörténik. Weir és Leila lehorgasztott fejjel ültek helyükön. Weir arra gondolt, hogy mennyivel könnyebb lenne, ha joga volna Leilát a karjai közé fogni.

Egy félóra se telt bele és a zsüri kiüzent, hogy megállapodásra jutott. A három bíró ismét bevonult a terembe. Az esküdtek elfoglalták helyüket. Weir mintegy valahonnan a távolból hallotta a kérdést:

— Esküdt urak, megállapodtak a döntésben?

— Igen.

— A vádlottak álljanak az esküdtek elé.

Az esküdtek elnöke egy Wat Cuppage nevű, kis, vén majomarcu és gyerekestű farmer volt. Vékony, tenor hangon hirdette ki:

— Leila Cowdin vádlottat bűnösnek találjuk szándékos emberölés büntetésében Weir Lambert vádlott nem bűnös.

Halálos részvét töltötte el Weirt. Az asztalra hajolva mormolta: — Leila... Leila!...

— Ne, ne az emberek előtt! — suttogta Leila rémülten. — Kérem, Weir... Ne nézzen rám!... Ne szóljon hozzám!

Weir kimerülten visszazökkent a székébe. Ami ezután történt, mintha ködben játszódtott volna le. Hallották, ahogy Leilára kimondták az ítéletet. Tizenöt év! Mintha törtörtök volna a szívébe. E csapás után már nem érezhetett semmit.

Leilát elvezették Weir gépiesen felállt, hogy kövesse de egy kéz visszanyomta a helye-

re. Aztán valaki azt mondta, hogy álljon fel. Hallotta, hogy két hét múlva lesz a tárgyalása. Azután Canby szabadlábra helyezést kért. Biztosítékul megneveztek egy összeget: kétezertőszáz dollár. Adam Souter a farmjával felel érte. Végül Canby azt mondta neki, hogy szabad de neki ez nem jelentett semmit.

XXIII.

Weir az asztalra könyökölve és fejét két tenyere közé hajva, ült a nyomdában. Valami homályos vágy, hogy egyedül legyen, vezette haza a tárgyalás után és Canby, megértve ezt az állapotot, engedte, hogy magában maradjon. Az ajtó zárva volt és a függönyök le voltak eresztve.

Weir megpróbálta, hogy összeszedje magát. Az ítélet még nem fejezett be semmit — mondta magában. — Munkához kell látni és ki kell deríteni, hogy mi rejtezik az ültetés mögött. Még tíz napja van és nem szabad elveszíteni egy órát sem.

Azonban hiába biztatta magát, belsejében nem mozdult semmi. Örösi stílyal valami tehetetlenség nehezedett rá. Hírbetűt minden — mondta belül egy hang.

De mégis, nem akarta feladni a harcot. — Belepusztulsz, ha így tetlenül töprengsz — mondta magának. El kell foglania magát. Ez van az újság, melyet meg kell jelentetni. Csak egy szám maradt el. És az emberek töpremléséről várják, hogy mit ír majd az estől... Azonban amikor felkelt és a szedőszekrényhez lépett, karja elernyed és csüggedten lehanyatózott.

Az asztalon megcsendült a telefon. Az első hangra Weir dühösen mordult fel, de a második pillanatban már észébe jutott, hogy a csengés mit jelenthet és az asztalhoz rohanna, föléhez emelte a hallgatót. Két hangot hallott és arckifejezése megkeményedett. Újra megtámasztotta magát és ceruzát fogott, papírt húzott maga elé és lejegyezte a beszélgetést.

Az első hang Birkett hangja volt — most lett vége — mondta.

— Az ítélet? — kérdezte a másik hang, melyet a készülék érces csengésűvé tett.

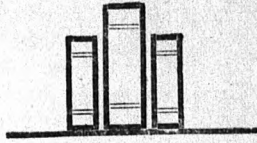
— Leila tizenöt évet kapott szándékos emberölésért. Weirt felmentették.

— Felmentették? — kiáltott a másik hang dühösen. — Mondtam, hogy emberölés címén nem lehet végezni vele.

— De ha nem ezzel lépünk fel ellene, nem lehetett volna fogvatartani és még bajt okozhatott volna.

— Ugyan! Ki tette volna le a biztosítékot ezért a... — mondta a másik megvetően.

Folytatjuk.

KÖNYV

Jean La Varende :

A skótok királya

A francia irodalom barátai örömmel fognak kapni a manapság ritka alkalmon, hogy új francia íróval ismerkedhetnek meg. Jean La Varende nem tartozik a fiatalok közé, de műveit oly hosszan csiszolgatja, mint egykor Flaubert, s mostanáig féltucat könyve sem jelent meg, mindig egy komoly sikerrel. La Varende ma a katolikus szellemű francia írók első sorába tartozik.

„A skótok királya” vidéki városban játszódik. Megismerkedünk azokkal a francia arisztokratákkal, akik még mindig „duzzognak” a köztársaság ellen s az egyháznak sem tudják megbocsátani, hogy békét kötött vele. Megismerkedünk egy nagyszerű pappal, aki egyben igazi ur, igazi tudós és minden előítéleten felélemelkedő, igazi ember. Mellette pedig egy félig inas, félig titkár szerepét játszó fiatal fantasztával, aki nevének hangzása alapján a skót királyok utódának, Anglia trónkövetelőjének képzeletét magától. Egy cirkuszi cigánylány megmentésével kapcsolatban nehéz és izgalmas helyzetbe kerül a pap és inas-titkára, s ennek a történetnek folyamán bontakozik ki előttünk a vidéki város arisztokratáinak, papságának, egyszerű polgárainak, konzervatívoknak és radikálisoknak élete, gondolkozása, világnézete.

Nemcsak a mese és a bonyodalom érdekes és ajszerű ebben a regényben, hanem az a világ is, amelyet a magyar olvasó előtt feltár. La Varende művészi, egyéni prózáját kitűnően érzékelteti Just Béla fordítása.

Singer és Wolfner Irodalmi Intézet kiadása.

Dékány András :

A huszadik század világjáróirai

A főniciai hajósok indultak először utnak megismerni a földet és Gibraltárnál el is értek a világ végére. Azóta állandóan kelnek utra kalandorok és tudósok, katonák és kereskedők, hogy behatoljanak az őserdőbe, eljussanak az örök jég birodalmába, végigjárják a sivatagok végtelenné látszó homoktengerét.

A század elején már úgy látszott, nincs a térképen fehér folt, az emberiség, a XX. század embere már jól ismeri azt a bolygót, amelyen él. Pedig még nagyon sok titok vár megfejtésre és akadnak is állandóan vakmerő, életüket minden pillanatban kockáztató emberek, akik igyekeznek ezeket a végső titkokat is megfejteni, dolgoznak, hogy a föld igazán tulajdonává váljék lakóinak.

Dékány András új könyvében a XX. század tudósainak, kutatóinak, világjáró sportembereinek életéről, küzdelmeiről, munkájuk eredményéről számol be érdekes, minden kitalált regénynél izgalmasabb leírásokban. Elkíséri Byrd-öt a déli sarkra, ahol már nem az a feladat, kitűzni a zászlót és menekülni a sarkvidék dermedt éjszakájából. A sarkok igazi meghódítóinak hónapokat, éveket kell ott tölteni, hogy tudományos kutatásaikkal felfedjék ennek a titokzatos világnak minden jelenségét. Elkíséri Almásy Lászlót, aki repülőgéppel keresi a Szahara mesebeli oázisait. Elkíséri Stein Aurélt Ázsia sivatagjaiba és elvezet bennünket abba a csodálatos világba, ami Tibet járhatatlan hegyei közt buvik meg. Könyvének hősei lesznek a tengerfenékre és felrepülnek a sztratoszférába, mindezt azért, hogy műszereikkel megismerjék ezeknek a világoknak jelenségeit és egy-egy

téglával hozzájáruljanak a tudomány házána felépítéséhez.

Dékány könyve érdekes és kitűnő életrajz-regény, mert hiszen minden egyes fejezetnek hőse igazi regényhős, akinek életéről köteteket lehetne írni. De beszámol egyben a tudomány új eredményeiről is, amit ezek az önfeláldozó, hősi kutatók dolgoznak fel és bemutatja azokat a titokzatos, ismeretlen részeit a földnek, ahol dolgoznak, amiket megismernek és velünk is megismertetnek. Mindezt Dékány az író és újságíró minden kitűnő kvalitásával dolgozza fel, úgy hogy könyve egyforma öröm lesz a minden kaland iránt érdeklődő ifjúságnak és azoknak a felnőtteknek, akiket érdekes, a tudomány új utain járó emberek, a tudomány új megállapításai és a földnek titokzatos pontjai egyformán érdekelnek.

Különös örömmünk és büszkeségünk, hogy a tudománynak azok között a hősei között, akiket Dékány András könyvéből megismerünk, milyen sok magyarral találkozunk. Ez is bizonyítja, hogy a magyarság a tudományos munka minden területén mennyire és milyen sikerrel veszi ki részét az emberség nagy, közös munkájából.

Ezt az értékes, izléses kiállítású könyvet Singer és Wolfner Irodalmi Intézet adta ki.

Mit nyuit SZEGED a délvidékieknek ?

Szőrmét, bundát vásároljon Bányay szűcsmesternél, Szeged
Oroszlán utca 2 sz.
Alkítást, átdolgozást is vállal.

Finom bútorok
Kocsis Ferenc
műasztalos mester
Bétecsarnokban
Szeged, Rudo f-tér 6 sz.
(Hid u. sarok) Ipartelep
Fodor-utca 23

Szegediek
hedvenc lapja
a
Délvidék

Orvosi Műszerüzem, Szeged, Oroszlán u. 6.
ct Balogh Géza és Alexy Arthur
Művegtagok, sérv és haskötők, gyógybetétek.
Kórházi felszerelések

Házassági posta

Szeretem a szépet. Nem bánom, ha szépen is, de művelt legyen és református. Jelige „Házasság”

Gazdag, csinos, intelligens lányt szeretnék feleségül venni. Ha ilyen akad, írjon „Biztos és boldog élet” jelígre a kiadóba.

Férfihez mennék, lehetőleg állami tisztviselőhöz. Jómódu vagyok, szépnek mondták, intelligens. Ha valaki ilyen feleséget keres, írjon „Szöke” jelígre.

Ki lenne a párom? Olvan fiatal ember ismeretséget keresem, aki megértő, szerető jó férfi lenne. Gazdag vagyok, református valásu, Falun élek. Döntésem előnyben. Főleg orvoshoz szeretnék menni. Jelige: „Uri lány”.

Csinosnak mondott, 33 éves fiatal ember megértő, intelligens lány ismeretséget keresi, házasság céljából. Leveleket „A vagyon nem fontos” jelíggel a kiadóhivatal továbbíthat.

Magányos, intelligens nő, kis családi házzal, férfihez menne 50-60 éves, rendezett viszonyok között élő, jóérzésű uriemberhez. Szíves érdeklődést a kiadóba kérek „Ott-hont szerető” jelígre. a-2720-f

Temerini fiatal ember nősülni szeretne. Nem gada, de jómódu, biztos állása van. Olvan leány ismeretséget keresem, aki tisztességes és szeret falun élni. Leveleket kérem „Temerini 85” jelígre.

Telefonszámunk 2-07.

Apróhirdetések

Vadbőröket, nyulbőrt, pézsmát stb. magas áron veszek. Thököly ut 1. a-2879-f

Bejárónót azonnali belépésre felveszek. Arany János utca 54. a-2900

Eladó ui hálószoba, barna színű. Cim a kiadóhivatalban. a-2899-f

Ház eladó Vitéz utca 10 szám alatt. Érdeklődni uevanott. a-2903-f

Háziszolgát keresek szoda és ecetgyár részére, teljes ellátással, azonnali belépésre. Sumanovits Vilmos ecetgyár, Kisköszeg. a-2906

Pékség forgalmas helyen, házzal együtt, szabadkézből eladó. Érdeklődni a tulajdonosnál, Balogh Béla Vörösmart, Baranya. a-2905

Frakk teljesen jó állapotban nadrág nélkül eladó. Zombor Főtvös körút 25. a-2904-f

Kisegítő (kifutónői) fél napi elfoglaltságra felveszünk Stevó trafik a lánban. a-2907-f

A vasutnál villaszerű ház Mussolini ut 26 alatti eladó. Ugyanott egy tűzmentes pénzeszekrény eladó. a-2929-f

Bezdánban, özv. Kender Adámné háza szabadkézből eladó. a-2918

Azonnal kiadó Újvidéken a vasuti állomással. Nyárfa vendéglő szállodai szobákkal, teljes berendezéssel. Érdeklődni ugyanott. a-2912-f

Kisleány mellé keresek magyarul beszélő gyermekleányt. Nagy László, Rákóczy ut 30. a-2911

Elveszett I. 7-én délután a Kossuth Lajos Trefort és Thököly utcák vonalán 4 kenyeri, 2 pótjeget és 1 cukorieget. I. 1/85 és II. P. 460 jelzésű. Becsületes megtaláló jutalom ellenében Alkotmány ut 4, szám alatt átadható. a-2910-f

Bejárónőnek ajánlkozok uricsaládkhoz, a délelőtti órákra fiatal asszonv. Cime a kiadóhivatalban. a-2920-f

Bezdánban, Varga Lacinál szár eladó. Gr. Telékv utca 18 szám alatt. a-2921-ack

Bezdánban, Kleits Pál kovácsmesternél egy fiu tanoncnak felvétetik. a-2922-ack

Bezdánban, Vincze Simonnál három éves, hasasüsző eladó. Mátyás király utca 28. a-2926-ack

Csinos cukrász és trafikos lányokat azonnal felveszünk Vadászkürt. a-2896

Bezdánban, Hunvadi utca 10 számú ház egy hold föld a vámháznál eladó. Érdeklődni özv. Kedves Mátyásnéál, Hunvadi utca 14 alatt. a-2927-ack

Kelcs Antal küllődi lakós Uj utca 320 szám 2 hold földie terbeccon eladó. a-2928-ack

Holló utca 33 számú ház nagy gyümölcsös-kerttel azonnal eladó. a-2908-f

Gépirónót öskeresztényt, felvesz havi 160.— pengő fizetéssel, m. kir. Közellátási Felügyelőség, Zombor, Sándor Béla utca 1. a-2990

Károly utca 13 számú ház szabadkézből eladó. Ugyanott egy gumikerékű, 25 mázsa teherbíró stráfkocsi eladó. Bővebbet a helyszínen. a-2913-f

Kéményseprő tanoncot, jóházból valót felvesz özv. Róka Károlyné, Bezdán. a-2914

Butorozott szoba, lehetőleg nőnek azonnal kiadó, Kulcs utca 3. a-2915-f

Lanz vagy Hoffherr traktort 35-40 HP megvételre keresek, ekével vagy elcsérelném 22-28 HP Lanz traktorért ekével, vagy eke nélkül. Keller István Kovács Zombor, Szt. István ut 75. a-2919-f

Egy Hammerler 12 csövű, 16 kaliberű, kakas nélküli, keveset használt, jó állapotban levő belga fegyver, valamint 100 drb. patron eladó. Turv Pál Bácskertes. a-2917

Megvételre keresek egy jókarban levő sport gyermekocsi. Hangya fodrászüzlet Apatini ut elején. a-2929

2000 drb. 175 cm. hosszú akác-szőlőkarót, esetleg karónak való akácát megvételre keresek. Lang János, Bezdán. a-2923-ack

Keresek megvételre 2 lánca jókarban levő szőlőt. Varga János kereskedő Kisköszeg. a-2924-ack

Jómunkás borhívsegédet felveszek Kiss András Bezdán. a-2925-ack

Korcsolyát és ródlit

Müller vaskereskedésben, Zombor,

v e g y e n